

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਨਵੰਬਰ 8, 1985

November 8, 1985

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਸਪਤਾਹਿਕ

Second Class Mail
Reg. No. 5991

L.C.B.C. claim, Criminal law, Divorces, Estates, Wills, Companies,
Land transfers, Mortgages, Immigration Appeal Board.

D. Persad B.A., LL.B.

Ph. Off. 521-8808

Res. 228-8770

Nyack & Persad
Barristers & Solicitors
Notaries

Box 390
4-514 Sixth Ave.
New Westminster, B.C.
CANADA, V3L 4Y7

Weekending November 8, 1985 Vol. 4 No. 43

P.O. BOX 67344 STN. 0
Vancouver, B.C. V5W 3T1

PRICE 35¢ Out of Greater Vancouver 50¢

Phone (604) 581-4473

ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੰਧੀ ਲਾਗੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — (ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) — ਕਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੰਧੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਥਿਤ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ 'ਚ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਧੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਨਾਲ ਸੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਧੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹੀ?

ਨਿਊਯਾਰਕ — ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਹਾਦਸਾ-ਗ੍ਰਸਤ ਜੈਟ ਕਨਿਸਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਸਤਹ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਧਮਾਕਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਤਬਾਹ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਈ ਕਿਸੇ ਧਮਾਕਾਯੋਜ਼ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤੋਰਾਂ ਮੋਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਸੇਫਟੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮੁਢਲੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਇਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਮਾਕਾ ਬੰਬ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸੇ ਸਾਲ 23 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹਾਦਸਾ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਸਾਰੇ 329 ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚੀ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਡਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪੜਤਾਲ ਇਸੇ ਰੁਖ ਵਲ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਧਮਾਕਾ ਬੰਬ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪੈਣ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਰਹੱਸ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੀਉਵੈਸਟ ਆਏ ਦਿਨ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਬਣਨ ਲੱਗਾ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਮਾਰ

ਨੀਉਵੈਸਟ — ਐਤਵਾਰ 27 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਨੀਉ ਵੈਸਟ ਡੈਲਟਾ, ਰਿਚਮੰਡ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੀਉਵੈਸਟ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਉਥੇ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀ ਕੁਝ ਸੱਜਣ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਉਤਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ 60, 70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਜਣਾਂ ਉਤੇ ਘਮਸਨ ਮੁੱਕੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉਤੇ ਕੁੱਟ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ ਉਤੇ ਵੀ ਇਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਕੋਲੰਬੀਆ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਚੋਟ ਆਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਹ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸੁਨੀਲ ਆਹੂਜਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ



ਸਰੀ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਆਹੂਜਾ ਨੂੰ ਐਂਪਲਾਇਮੈਂਟ ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਾਰਥ ਅਮੈਰੀਕਨ ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਲਾਈਫ ਅੰਡਰਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਆਹੂਜਾ ਗੇਅਲ ਇਸਟੇਟ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਆਹੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਫਰਮ ਵਿਚ ਇੰਜਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਇਹ ਫਖਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਇਕ ਉਘੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਐਂਪਲਾਇਮੈਂਟ ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਵਜ਼ੀਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫਲੋਰਾ ਮੈਕਡਾਨਡ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਆਹੂਜਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਤੇ ਵਧਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖ਼ੀਦਣਾ ਜਾਂ ਟ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਟੋਰ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

ਟੌਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ

• ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ • ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ • ਬੈਡ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ੀਦੋ

* New * Used or * Trade-ins

ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

ਰੌਇਲ ਫਰਨੀਚਰ ਲਿਮ:

2607 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ. (At 10th Ave. East)

Ph:
874-9525



ਪ੍ਰ. ਤੁਰ



ਹਿਸਾ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ — ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ — (ਕੇ. ਐਸ. ਚਾਵਲਾ) — ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਪਿਛੋਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੌਤਾਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰ ਪਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤਕ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਚੂੜੀਆਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਯਕੀਨਨ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਹੈ।

ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮੰਗਿਆ। ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। "ਇਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿਛੇ ਰਾਜਸੀ ਮਨਰਥ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿ ਦੇਸ਼ੀ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜੇਲ੍ਹ ਬੰਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸਲਾਹ

ਮੁਕਤਸਰ — ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਬ ਜੇਲ੍ਹ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਚ ਬੰਦ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਹਾਈਆਂ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਬਾਬੇ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਮਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਅੜਿਕਾ ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਨ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਨ ਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਅਣਖ ਬਹਾਲ ਹੋਣ ਦੇਣ।

ਦਸ ਜਾਣ ਬੈਠ ਬਨੇਰੇ ਸਾਡੇ ਕਾਗ ਕਦੇ ਕੁਰਲਾਣਾ,
ਆ ਸਜਣਾ ਦੇ ਪਲ ਰਲ ਬਹੀਦੇ, ਭਲਕੇ ਵਿੱਛੜ ਜਾਣਾ।

ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਨੂੰ ਧੱਬਾ

ਸਾਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤਿਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਕੀ ਹੈ? ਹਰ ਇਕ ਕਸੂਰ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਕੱਦਦਾ ਹੈ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਜਦ ਗੜਬੜ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬਦਨਾਮੀ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਧੱਬਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਮਾਰਨੇ, ਬੁਰੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਣੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੱਗ ਲਾਹੁਣੀ ਤੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰਨੀ 'ਚਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਠ ਪਿਛੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਧੱਕੇ ਬੱਜੇ? ਇਸ ਵਾਰੇ ਬੜੀਆਂ ਗੱਪਾਂ ਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੁਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਈ ਬਹਾਨੇ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦ ਇਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪੰਦਰਾਂ ਜਾਣੇ ਮਗਰ ਪੈ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਸੂਰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਲੜਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਭੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੱਤ, ਹਰਜੀਤ ਅਟਵਾਲ, ਸੁਖੀ ਸੰਧੂ, ਨਵਤਰ ਕੂਨਰ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਓਪਰੇ ਬੰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਇਕ ਕੋ ਸਵਾ ਲੱਖ ਸੇ। ਲੜਾਈ ਪਰ ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੰਘ ਪੰਦਰਾਂ ਜਾਣੇ। ਇਕ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਲੜਬਾਜ਼ ਹਨ। ਜੇ ਦੱਸ ਬਾਗਾਂ ਬੰਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾ ਆਉਂਦੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਹੋਰ ਭੀ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੱਤ ਫੁਡਾਉਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਪਾਲਿਸੀ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਫੁਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਚਰਨਪਾਲ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਗੁਰਮਤਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਮਨਮੁਖਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਚ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ ਭੀ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਭੀ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂਕਿ ਲੋਕ ਚੇਤਨ ਹੋ ਜਾਣ। ਭਰ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਚੁਪ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੈਂ ਜੋ ਚਾਰਜ ਲਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਖਿਆਲ ਰਖਣ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ। ਜਿੰਨਾ ਬੰਦਿਆਂ ਤੇ ਚਾਰਜ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭੰਗਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਖਰੂਦਖਾਨਾ ਕਰਕੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਅਮਰਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹਰੀਸ਼ਭ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਾਕੇ ਤੋਂ ਜਾਗੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਘਟਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਭਚੀੜ ਕੇ ਜੋ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰ ਸਮਾਜ ਨੇ ਲੋਕ ਕੱਢੇ, ਉਹ ਜੇ ਫੇਰ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋਏ, ਉਸਦੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁਲੜਬਾਜ਼ ਹੋਣਗੇ। ਤਸੱਦਦ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਨਾ ਕੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਣਗੀਆਂ ਸਗੋਂ ਉਖੜਨਗੀਆਂ। ਜੋ ਸਿਆਣੇ ਪੁਰਖ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਚੁੱਪ ਕੀਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਲੜਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਭੀ ਹੱਥ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਜੋ ਕੰਮ ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਤਸੱਦਦ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜ



ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਦਾ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦੁੱਖ ਹੈ। ਜੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸਪੋਰਟ ਗਰੁਪ ਬਣਾਉਣ, ਮੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ ਸਗੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਜਿਹੇ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕੰਡੇ ਬੀਜਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਨੌਜਵਾਨ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਹਨ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ। ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਪੁੰਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੌਂਸ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਾਨ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦਾ ਚਾਉ ਹੈ।

ਘਟੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ, ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੇਡਾਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਕਹਿਣਾ ਤੇ ਸ਼ੇਵ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤੁਲਣਾਂ ਦੇਣੀ ਇਤਿਆਦ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅੱਗੇ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਉਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੀ ਉਹ ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ? ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਉਹ ਸਿੱਖ ਹਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਨ ਪਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਰੋਡੀਓ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੜਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਦ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਤੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਸਵਾਲ ਵਗੇਗੇ ਪੁਛੋ ਤਾਂ ਜਦ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਹੋਈ ਮੈਂ BCOFR ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਪੱਗ ਦਾਗੜੀ ਕਰਕੇ ਵਤੀਰਾ ਭੇਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਥੇ ਸਾਡੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਜੇ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕੇਸ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਾਫੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨਾਤੇ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਵਧਣ ਫੁਲਣ ਦੇ ਰਾਹ ਹਨ, ਗੁੰਝਾਗਰਦੀ ਜਾਂ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜ਼ਰਾ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ।

ਵਲੋਂ : ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ

BOMBAY SWEETS

& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਅਵਸਰ ਤੇ 25 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਹਟਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਸਦਰ ਜ਼ਿਆ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੁਨੇਜੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਹਟਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਰੀਖ 25 ਦਸੰਬਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਦਰ ਜ਼ਿਆ ਵਲੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਅਤੇ ਸੈਨੇਟ ਵਲੋਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ 4 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਤੇ ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES



NORTH AMERICAN LIFE

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਪਾਲਸੀ -
ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਪੈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ —
ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਹੈ!



Raj Singh Mann

ਆਪਣੀਆਂ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਨਟੈਕਟ ਕਰੋ:

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

● ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ● ਗਰੁਪ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
● ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ● ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ
1507 - 330 Portage Avenue
Winnipeg, Manitoba R3C 0C4
Bus. 943-1526
Res. 334-0813

BUYING & SELLING

Farms—Home—Lots

& Commercial Properties

Bus. 877-1138

Pager 667-0868



KULDIP [KAL] RANGHI

BEST CHOICE REALTY LTD.

1331 Kingsway, Vancouver, B.C. V5V 3E3

(24 HRS) PHONE: 877-1138

RES: 278-8320

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ — ਬਰਨਾਲਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਇਥੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਥਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸੁਥਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਇਥੇ ਸੈਕਟਰ 27 ਵਿਚ “ਤੇਗ ਪੰਥ ਭਵਨ” ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਸਮਾਰੋਹ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਗੜਬੜ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਤੇ ਸਰਮਾਇਆ ਚੁਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਤੇ ਹੀ ਸਰਮਾਇਆ ਚੁਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਤੇ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਮਿਹਨਤੀ ਹਨ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਹਨ। ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇਸ਼ ਏਕਤਾ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਖਾ ਗਏ ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਮੱਧਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਤਰਾਂ ਪੰਥ ਭਵਨ ਅਚਾਰੀਆ ਸ੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਦੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਮੁਨੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੋ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਅਲੋਕ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਕਨਾਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੱਚੀ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਨੀ ਅਲੋਕ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਇਥੇ ਬੰਗਿਆਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਭਵਨ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਗਠਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਬੰਗਾਲੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਤੀ ਹੈ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਟਿਆਲਾ ਖੇਤਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਉਤਰੀ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਚੋਣਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ — ਇਰਸ਼ਾਦ

ਢਾਕਾ — ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਐਚ. ਐਮ. ਇਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੀ ਚੋਣਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਮਾਰਚ-ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੌਰਾਨ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਬੰਗਾਲੀ ਅਖਬਾਰ “ਪ੍ਰਭਾਸ਼ੀ” ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸਮੇਂ ਕਹੀ।

ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ 'ਚ ਝੜਪਾਂ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ — ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਫਿਰ ਝੜਪਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੜਪਾਂ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਜਵਾਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਤਾਜ਼ਾ ਝੜਪ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ।

Routley & Sprague —LAWYERS—

- Family Law
- ICBC Cases
- Business Law
- Real Estate Matters

ਕੁਕਟਿਲਿਮ, ਪੋਰਟ ਕੁਕਟਿਲਿਮ, ਪਿਟ ਮੀਡੋ ਤੇ ਮੈਂਪਲਰਿਜ਼ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦਾ ਦਫਤਰ

Open Saturday

PITT MEADOWS

Ph. (604)465-9993

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਹੋਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸ. ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਧੜੇ ਦੀ ਇਥੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ‘ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ’ ਨੇਤਾਵਾਂ ਉਤੇ “ਕੁਰਸੀਆਂ ਦੇ ਭੁੱਖੇ” ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਕਨਵੀਨਰ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਤੇ ਸਕੂਲ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਇਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੇ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਧਰ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਵਿਹਾ ਚੁਕੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਹੱਥ ਕੌਮ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸੁਹਿਰਦ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮਤੇ 'ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਏ ਬਗੈਰ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਦੌਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨਗ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੱਦਾ ਵੀ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਉਤੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ 'ਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ 24 ਪੁਲੀਸ ਥਾਣੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ।

ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਰੂਸੀ ਮੰਤਰੀ ਹਟਾਏ ਗਏ

ਮਾਸਕੋ — ਰੂਸ ਵਿਚ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਬੁਢੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਯੁਆਨ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ, ਵਿਵਦੇਸ਼, ਵਪਾਰ ਤੇ ਪੈਟਰੋ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਮੇਟੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰਜ਼ ਸਕੱਤਰ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮੀਏ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਮੋਲੋਜ਼ੇ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ

ਅਫਰੀਕੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਫਰੀਕੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਬੰਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਬੈਂਜਮਿਨ ਮੋਲੋਜ਼ੇ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਦਿਤੀ। ਮੋਲੋਜ਼ੇ ਜੋਕਿ ਸਿਰਫ ਤੀਹ ਸਾਲਾ ਯੁਵਕ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 18 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਦਸ ਵਜੇ (ਲੋਕਲ ਟਾਈਮ) ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਮੋਲੋਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੀਟੋਰੀਆ ਜੇਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਤਾ।

ਜੇਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਅਫਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੈਲਸਨ ਮੈਂਡੇਲਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੀ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਮੋਲੋਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਇਕ ਫਿਦਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ “ਮੋਲੋਜ਼ੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਤਕੜਾ ਸੀ ਤੇ ਹੌਂਸਲੇ ਵਿਚ ... ਅਤੇ ਮਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ।”

ਅਫਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰੀਲਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਂਕਿ ਇਸ ਪੁਲੀਸਮੈਨ (ਜਿਸਦੇ ਕਤਲ ਵਿਚ ਮੋਲੋਜ਼ੇ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਨੇ ਕਿਹਾ “ਜਿਹਨਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਂਗੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਫਲ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ।”

ਅਗਵਾਈ ਬਾਰੇ ਬਿਮਲ ਖਾਲਸਾ ਅਨਜਾਣ

ਖਰੜ — ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਾਤਲ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਬਿਮਲ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ “ਲਾਂਗ ਮਾਰਚ” ਦੀ ਉਸ ਵਲੋਂ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ “ਲਾਂਗ ਮਾਰਚ” ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇਗੀ। ਉਸ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਉਥੇ ਸ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕ ਗਰੁਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੈਫਰਨ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਦਾ ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ?

ਜੈਪੁਰ — ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ “ਕੋਸ਼ਰੀ ਸ਼ੇਰ” (ਸੈਫਰਨ ਟਾਈਗਰਜ਼) ਦੇ ਛੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਗੜਬੜ ਫੈਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ “ਸੈਫਰਨ ਟਾਈਗਰਜ਼” ਦੀ ਬਾਕਾਇਦਾ ਹੋਂਦ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੈਡ ਕੁਆਰਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੈਸ਼ਨ ਦੇਵੀ ਦੀ ਗੁਫਾ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਾਰਾਂ ਲੱਖ ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਵੰਡਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਲੜਕੀਆਂ ਵੀ ਸੰਦੇਸ਼-ਵਾਹਕ ਵਜੋਂ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣੇ ਜੇਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਕਰਦੇ ਪੁਣਡ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਨੀਰ ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਸੈਫਰਨ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜੁਲਫਾ ਮੋਰੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁੰਡਲ ਪਿਆਰ ਤੇਰੇ ਨੇ ਪਾਏ,
ਗਮ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਹੁਣ ਰਹਿਣੇ ਨਾਲ ਅਸਾਂ ਦੇ ਸਾਏ।

To protect your family, your mortgage, or to ensure your childrens' education, for an RRSP or an annuity, contact:

AVTAR S. RANDHAWA

B.A., B.T., LUATC

AVTAR S. RANDHAWA

Five times National Quality Award Winner

Metropolitan Insurance Companies

AVTAR S. RANDHAWA

687-5871 (office) or 325-3562 (Residence)

700-1176 W. GEORGIA ST. VANCOUVER.

Goyal Travels Inc.

4152 Fraser Street, Vancouver, B.C., Canada V5V 4E8

PH: (604) 872-7658 CABLE: GOYALTRAVE

B.C. Toll Free Number 112-800-663-9079

Alberta 1-800-663-9079

Cheapest Fares to India & Pakistan



THINKING OF TRAVEL?

WE CAN SAVE YOU
TIME—TROUBLE—MONEY
ASSOCIATED OFFICES IN INDIA:

- Opposite Nehru Gardens, G.T. Road, Jullundur City Phone 77526
- Court Road, Moga, Distt. Faridkot Phone 2798
- Court Road, Jagraon, Distt. Ludhiana Phone 252

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. Box 67344 Stn. 'O', Vancouver, B.C. V5W 3T1

Chief Editor: (Hon.) DARSHAN GILL

Advertising:

Circulation: SATINDER SIDHU

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

‘ਪ੍ਰਵਿੰਨਸ’ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ‘ਪ੍ਰਵਿੰਨਸ’ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੱਤਰਪੱਰੇਕ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਇਜ਼ਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਗੇ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ‘ਦਇਸਤਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਆਉਣਗੀਆਂ — ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਉਸ ਪੱਤਰ ਪਰੇਕ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਇਕ ਇਹ ਹਨ :—

- ਗੁਰੀਲਾ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਉਸ ਗੁਰੀਲਾ ਮਾਹਿਰ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ।
- ਇਹ ਗੁਰੂਪ ਜਿਸਨੂੰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦਿਤੀ ਗਈ ਉਹ ਨੀਊਵੈਸਟ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪਿਛਵਾੜੇ ਇਕ ਘਰ ਵਿਚ ਰਿਹਾ
- ਇਕ ਲੀਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ
- ਇਹ ਗੁਰੂਪ ਪੂਰਬੀ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਟਰੇਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਜੋ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਏਥੇ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਹੋਈ ਹੈ — ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਹੀ ਬਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ — ਨਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਬੈਠੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਜੇ ਉਤਲੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਛਾਪੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਿਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਨਾ ਬਣਨ ਦੇਣ। ਜੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੁੱਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਕੇ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਹੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਆਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ — ਇਹ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਮਾਹੌਲ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ — ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਕ ਕੇ ਲੋਕ ਘਰੀਂ ਵੀ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਲੱਖਾਂ ਭਾਲਰ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਣੇ ਹਨ — ਉਹ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿਚ ਦਮ ਵੀ ਲਿਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਵੇਲਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਏਕਤਾ ਵੱਲ ਤੁਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਚੋਣ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੇ ਇਕ ਝਾਤ

—ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ—

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੋਣ ਸਿੱਟੇ ਜਿਥੇ ਹੈਰਾਨ ਕੁਨ ਹਨ ਉਥੇ ਬੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੀ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਬੜੇ ਡੂੰਘੇ ਪੈਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

25 ਸਤੰਬਰ 1985 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟ ਪਏ। ਮੱਤਦਾਨ 67.8% ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ 1980 ਵਿਚ 64.4% ਸੀ ਅਤੇ 1984 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 63.4% ਚੋਣਾਂ ਬੜੇ ਪੁਰਅਮਨ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ 1 ਬੜੇ ਅਮਨ ਚੈਨ ਪਰ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ। ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤਾ ਕੀਤੀ। ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਈਕਾਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਰੀ ਸੰਮਤੀ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਝੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਚੈਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦ ਵੱਖਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਫਤਵਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੋਣ ਸਿੱਟੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਤੇ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਹੈ।

ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਲੇ ਚੋਣਾਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਿਛੋਂ ਪਾ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਮੋਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਰਾਜੀਵ-ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. (ਐਮ) ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਦਣਾ ਪਿਆ।

ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 100 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 73 ਸੀਟਾਂ ਉਹ ਜਿੱਤ ਗਏ। ਦੋ ਅਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਾਲ ਜਿੱਤੇ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 11 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਜਿੱਤ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪਿਛੋਂ 1977 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹਨਾਂ 58 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਵੋਟਾਂ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਮਿਲੀਆਂ। 1980 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 27.45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟ ਮਿਲੇ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ 38.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ 11 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਵੋਟ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਪਰ 1980 ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ 73 ਸੀਟਾਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਸੋ 111 ਸੀਟਾਂ ਲੜੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਵਾਰ 32 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 37.31 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟ ਮਿਲੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ 1980 ਵਿਚ ਇਸੇ 46.05 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟ ਘਟੇ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿੰਨੀ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ 38.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ 73 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਗਈ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 37.31 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੋਟ ਮਿਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੇਵਲ 32 ਸੀਟਾਂ ਪਈਆਂ।

ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. (ਐਮ) ਅਤੇ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਬਾਰਾਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹਨਾਂ ਪੱਲੇ ਕੇਵਲ ਇਕ ਸੀਟ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਲੈ ਗਈ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚਰਚਾ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹਨ।

ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਭਾਰੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਵੀ ਘੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕੂ ਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਜਨ-ਗਣਨਾ ਸਮੇਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਹਰੀਜਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਥਾਂ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਜੋਂ ਲਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਰੰਗ ਦਿਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਉਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਸੀ।

ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚਲ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਕੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚਾ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਖੇੜਾ ਤੇ ਨਿਖੇਧੀ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਰਾਜਸੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਆ ਤੁਰੀ। ਮਸਲਾ ਲਮਕਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਝੜਕੇ। ਉਹ ਗੁਸੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬਗੋਲਾ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਗੈਰ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਗੁਸੇ ਅਤੇ ਗੈਰ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੰਬਰ ਇਕ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ।

ਇਹਨਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਫਿਰਕੂ ਵੰਡ ਹੋਣਾ ਤੱਕ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪਈ ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਖੱਬੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠਲੇ ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਹਰੀਜਨਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਸੰਮਤੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਾਡੀ ਲਾਈਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੇ ਸੀ, ਸਾਡੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਖਾਤਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਵ-ਪ੍ਰਥਮ ਕਾਰਨ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਿੱਧੀ ਹੋ ਚੁਕੀ ਫਿਰਕੂ ਵੰਡ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਖੁਲੇ ਤੌਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਫਿਰਕੂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖੀ ਅਕਾਲੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੋੜੇ ਸੱਚ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਲਹਿਰ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜੀਵ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸੱਦਾ ਬਣਾਇਆ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਵਜੋਂ ਪਰਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਸ ਤੇ ਪੂਰਾ ਅਮਲ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਖਾਸ ਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ।

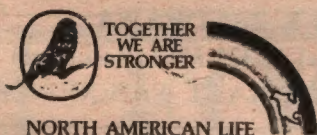
ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਸਿੱਖ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਹਤਿਆ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਸਮਝਿਆ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਲਹਿਰ ਚਲ ਪਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕਰਕੇ ਮੁਹਿੰਮ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਅਧੀਨ ਤੱਕੜੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਨੇ ਅੰਨੇ ਹੋ ਕੇ ਤੱਕੜੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ। ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲੀ ਟਿਕਟ ਤੇ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਇਆ ਹਿੰਦੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਰੁਧ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਲੁੱਟਣ ਅਤੇ ਸਾੜਨ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਪਾ ਦਿਤੇ।

ਅਕਾਲੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕਾਰਨ ਬਹੁਚਰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਬਣਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਹੀ ਕਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁਧ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਤਕ ਨਾ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 ਤੇ)

FLEXIBLE PREMIUM LIFE INSURANCE TAILOR-MADE

To your needs which you can afford.



ਪਰਸਨਲ, ਬਿਜ਼ਨਿਸ, ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ
ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਪਲੈਨਿੰਗ ਲਈ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE CO.

320 - 815 W. HASTINGS ST.
VANCOUVER, B.C.

INSURANCE FOR

- Personal
- Children
- Mortgage
- RRSP
- Group Insurance & Annuities

CONTACT

Bus: 685-9335
Res: 581-4473



DARSHAN GILL

(ਪੰਨਾ 4 ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਸਾਧੀ ਰੱਖੀ। ਕੇਵਲ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਹੀ ਕੁਝ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਡਾਵਾਂ ਡੋਲ ਵੇਟਾਂ ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤ ਗਏ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਟਾਵੇਂ ਟਾਵੇਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਏ।

ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜਿੱਤ ਗਏ।

ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਕੇ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁ-ਗਿਣ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਜਜ਼ਬਾਤ ਭੜਕਾ ਕੇ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੀ।

ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਚੌਥਾ ਕਾਰਨ ਜਾਤੀ। ਵਾਦ ਦੇ ਅਧਾਰਤ ਹਰੀਜਨਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਡੀ. ਐਸ. ਫੌਰ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਭਰਨਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ 51 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਤੇ ਗੋਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਾਥੀ ਲਿਆ। ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਆਗੂ ਬਣੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਹਰੀਜਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੋਧੀ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਟੁੰਬਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਤੋਰਿਆ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਰੀਜਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਫੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਜਾਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਡੇਡ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿਤੀ। ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਉਘੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੁਆਬੇ ਦੀ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਹਨ। ਹਲਕਾ ਨਕੋਦਰ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 728 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿਤਿਆ ਜਦ ਕਿ ਡੀ. ਐਸ. ਫੌਰ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ 6169 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਗਿਆ। ਹਲਕਾ ਬੰਗਾ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 2018 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿਤਿਆ ਜਦ ਕਿ ਡੀ. ਐਸ. ਫੌਰ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ 11006 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਗਿਆ। ਨੁਸ਼ਹਿਲ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 2166 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿਤਿਆ ਜਦ ਕਿ ਡੀ. ਐਸ. ਫੌਰ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ 5902 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿਲੌਰ ਵਿਚ ਡੀ. ਐਸ. ਫੌਰ ਨੇ 5700 ਵੋਟ ਲੈ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਤਾਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਹੋਰ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਡੀ. ਐਸ. ਫੌਰ ਨੇ ਹਰੀਜਨਾਂ ਦੀ ਵੋਟਾਂ ਵੰਡ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਵੀ ਲੈ ਗਏ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਿਰਕੂ ਅਸਰ ਹੇਠ ਅਫਸਰ ਸ਼ਾਹੀ ਦੀਆਂ ਹਮਦਰਦੀਆਂ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਡੇਡੇ, ਅਫੀਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਆਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਕਰ ਗਏ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੱਬੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਹੀ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਫਿਰਕੂ ਵੰਡ ਹੇਠਾਂ ਤਕ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਡੀ ਹਾਰ ਹੋਈ। ਪਰ ਇਹ ਹਾਰ ਵਕਤੀ ਹੈ।

ਰਾਜਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲਾਭ ਵੀ ਹੋਇਆ। ਖੱਬੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਅਧਾਰ ਕਾਇਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਗੋਂ ਜਨਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਆਜ਼ਾਦ ਅਧਾਰ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਨੂੰ ਹੌਂਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਬਨਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਾਹ ਚਲ ਕੇ ਸਾਡੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਰੋਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਾਥੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋ ਕੇ ਨਿਰਲੇ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੱਬੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਰਾਜੀਵ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਅਸਰਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਅਤਿਵਾਦੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਖੇੜਨ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ-ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਲਹਿਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਿਚ, ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ਨਹਿਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ 'ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝਿੱਕੀ 'ਚ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਬਹੁ-ਚਰਚਿਤ ਅਤੇ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਸਤਲੁਜ-ਜਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਰੋਕਣ ਲਈ 70 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਪਬਰੋੜੀ ਪਿੰਡ ਨੇੜੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਧਰਨੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝਿੱਕੀ ਵਿਚ ਫਸ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਤਾ ਵੀ ਝੁਕਣ ਵਾਲੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੀ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹਿਰ ਦਾ ਰੁਖ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਹਮਾਇਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਲਹਿਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਦਲ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵਾਲਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਪੁੱਟੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਕਰ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਜੜ ਪੈਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਰਾਜੀਵ-ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜੀਵ-ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਨਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ 15 ਅਗਸਤ 1986 ਤਕ ਪੂਰਾ ਕਰ ਕੇ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਨ ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਾ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤਕ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਉਕਾ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਨਹਿਰ ਦੇ ਦਸੰਬਰ 1986 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਵਿਸਫੋਟਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਕੇ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਨਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਉਪਰ ਸਤਲੁਜ-ਜਮਨਾ ਲਿੰਕ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਮੁਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸ. ਐਨ. ਐਸ. ਗਿੱਲ ਤੇ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੱਚਾਈ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਤੇਜਿੰਦਰ ਖੰਨਾ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਗਿੱਲ ਨੇ ਸਿੱਚਾਈ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਧਰਨੇ ਕਾਰਨ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਉੱਠ-ਰੋੜੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗਲੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਨਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ।

ਦੋ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿਚ 4 ਮਰੇ 70 ਹੋਰ ਘਾਇਲ

ਜਲੰਧਰ — ਇਥੋਂ 35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਕਪੂਰਥਲਾ-ਜਲੰਧਰ ਸੜਕ ਉਤੇ ਮੰਡ ਪਿੰਡ ਨੇੜੇ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਇਕ ਟਰੱਕ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵੀਹ ਹੋਰ ਘਾਇਲ ਹੋ ਗਏ। ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫੱਟੜ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਜ

ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਬਰ ਬਥੇਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜੰਵ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਕੋਟਲੀ ਨੇੜੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਬੱਸ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਹੀ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

✽ ਮਸਲਾ ਪੇਚੀਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਸ ਅੰਫਲਿਨ ਦੇ ਲਮਕ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸੀਲਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਜੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਤੇ ਉੱਠ-ਗੱਡੀਆਂ ਵਾਲੇ ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲੀ ਚਾਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਛੜਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਕੰਮ ਹੋਰ ਪਛੜ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਹਿਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਰੁਖ ਮੋੜਨਾ ਇਕ ਭਾਰੀ ਗਲਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਘੋਖਣ ਬਾਅਦ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪਲੈਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਤੇ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹਿਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇਗੀ।

ਇਹ ਹਲਕੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੰਹੋਡ, ਜੁਥੋਂ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇਸ ਨਹਿਰ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਵਿਖੇ ਬੈਡ ਲ ਲੈਵਲ 280 ਮੀਟਰ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵੱਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਲੈਵਲ ਵਧਾ ਕੇ 335 ਮੀਟਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ 55 ਮੀਟਰ ਡੂੰਘੀ ਹੋਰ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਸੋਧੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਸ. ਐਸ. ਐਸ. ਧਨੋਆ ਨੇ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਘੇ ਭੂਮੀ ਤੇ ਜਲ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਵੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਰੋਪੜ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਐਸ. ਕੋਲੇ ਤੇ ਮੁਖ ਜ਼ਿਲਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਸਰਵੇ ਨੂੰ ਦੁਰਸਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਜਿਥੇ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਵੱਧ ਉਪਜਾਊ ਭੂਮੀ ਇਸ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਵੇਗੀ, ਉਥੇ ਮੋਰਿੰਡਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੋਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨਹਿਰ ਰੋਪੜ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਫੂਮਫੋੜੀ ਪਿੰਡ ਤਕ ਭਾਖੜਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੁੱਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸੌ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਉਪਜਾਊ ਹੈ ਇਸ ਥੱਲੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਔਧੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਖੜਾ ਨਹਿਰ ਹੇਠ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਪੁੱਟਣ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਹਿਰ ਲਈ ਰੋਕੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣਾ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਦਲੇ, ਸੀਡ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਕਿਸਾਨ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਘੱਟ ਘੱਟ ਇਕ ਜੀਅ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਹ ਮਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚਾਨ੍ਹ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵੀ ਉਠਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ 29 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਮਤਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਪੀਕਰ ਸ. ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਦੀ ਵੀ ਇਹ ਨਹਿਰ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਪਰੇਰ ਰਹੇ ਹਨ। 26

ਫਿਰਕੂਪੁਣਾ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਜਲੰਧਰ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂਪੁਣੇ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠਣ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ 22 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਚ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਭਾਵ ਨਾਲ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭੂਤ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ



AMIN ON MARINE

Canada's autosales leader, now invites you at 86 S.E. Marine Dr. Vancouver [Between Main & Cambie] to make your own deal for any make or model of car including Cadillac, Chevrolet, Oldsmobile, any import or domestic car

dueck
CHEVROLET-OLDSMOBILE-CADILLAC LTD.

86 SE Marine Dr., [between Main & Cambie]

Ph: 324-7222
Res.: 433-1681
Pager 687-7711 Pager #2122

DUECK CHEVROLET OLDSMOBILE CADILLAC LTD.

AMIN LADHA

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6



Malkit Dhami, M.A. (Eco.)

■ **BUYING**

■ **SELLING**

Free Evaluation For Your Property Call Any Time Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548
Pager— 524-8581, +2229

W.S.O. ਦੇ ਦਫਤਰ ਭੇਜੀ ਚਿੱਠੀ ਵਾਪਸ —

(ਹੇਠਾਂ ਅਸੀਂ ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ ਵਲੋਂ ਅਨਾਥ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਡੋਪਟ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਿੱਠੀ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਈ)

The President,
Federation of Sikh Societies of Canada,
P.O. BOX 91, Station 'B'
Ottawa, Ontario
K1P 6C3

Dear Mr. President,

I would like to congratulate you for the sane, shrewd and sophisticated work you have been doing for the Sikh communities in Canada. Some of us are quite aware about the political work you have been doing not only in the papers but also behind the scenes. It is unfortunate that a lot of good sentiments and thoughts have been suppressed by a few dogmatic, extremist and irrational people just out of fear and anxiety that they might lose their leadership if moderate and intelligent Sikhs got their way. They dare not give a chance to debate certain issues which they lack supportive argument. But they readily claim victory by denouncing the challengers as being anti-Sikhs. I consider these tactics sectarian, selfish and narrow in nature and tailor-made in order to retain their phoney leadership not by genuine work but by sheer sloganeering. Anyhow, I must turn to the subject for which I am really writing about.

I have seen application printed in the local papers by WSO asking people to adopt victimised Sikh families who have suffered in the New Delhi anti-Sikh riots. I think it is a good program. But I am much more interested in children who have been left orphan. I will be more interested in raising an infant or a young child whose parents have been murdered in the recent riots compared to sending money without having any

emotional and personal involvement. Of course, the adoption program will have to be developed in each and every country. Committees will have to do set up who along with the local social services will help approve the adoption homes available for these children. This will involve clearance from the host country and the Government of India as well. Political lobbying will be required in both countries. The committees can be set up in each host country to handle this matter. I understand the orphan children's list does not exceed seventy-five.

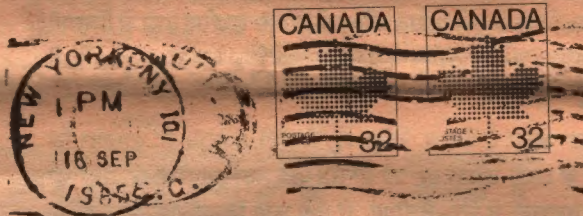
If this proposal is acceptable to you and to WSO, I will be willing to work with the committee, local social agencies who normally approve adoption homes and the international adoption agencies who process and facilitate international adoptions. Vietnamese, Ethiopians and several other third world children who have been adopted in the European and North American countries could be cited as precedent while we negotiate with the prospective countries.

Orphan children's issue is the one which concerns me. I have recruited ten families in British Columbia who have offered their homes for this cause. Other persons have offered their lives for the Sikh cause but have done no positive actions to prove their sincerity. They make irresponsible statements which harm the community as a whole.

Thank you,

Yours Sincerely,
Charan Gill
Surrey, B.C.

cc: WSO, New York



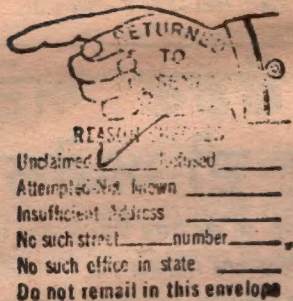
World Sikh Organization

P.O. Box 20050

London Terrace Station

New York, NY 10011

USA



Box Closed - No Order

ਯੂ. ਕੇ. 'ਚ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕਰੜੀ ਨਿਗਾਹ

ਲੰਦਨ — ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿੱਖ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਤੀਹ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੜੀ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ “ਖਾਲਿਸਤਾਨ” ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਕੁੱਲੋਂ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ “ਸੰਡੇ ਟੈਲੀਗਰਾਫ” ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੰਦਨ ਅਤੇ ਮਿਡਲੈਂਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਆਏ ਹਫਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਪੌਂਡ ਤਕ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ “ਖਾਲਿਸਤਾਨ” ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹਲਕੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਸਬਮ ਮਸ਼ੀਨ ਗੰਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਮਾਕਾਬੇਜ਼ ਸਾਜ਼ੋ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਭੰਨ ਤੋੜ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਇ ਜਿਹੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਜਿਥੇ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰਿਆ ਦੀ ਨੱਕ ਤੇ ਅਗੂਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਪੰਜ ਲੱਖ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ 'ਚ ਘੱਟ ਘੱਟ ਪੰਜ ਸੌ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਖ ਹੁਕਾਵਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਚਾਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਦੂਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਬਜ਼ ਖਾੜਕੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਰਤਾਨਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜ਼ਰਮ ਕਰਨਗੇ।

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਬੈਚਰ ਨਾਲ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਨੇਤਾ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲ ਪੁਲੀਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉਹ ਖੁਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਜਾਂ ਲੰਦਨ ਬਰਿਕਸ, ਲਾਈਸੈਂਸਟਰ ਅਤੇ ਬਰੈਡਫੋਰਡ ਵਿਚ ਅੰਦੋਲਨ ਫੇੜਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਮੁੱਲ ਲੈ ਲਏ।

ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਬੈਚਰ ਵਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਨਾਲ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਆਸਾਂ ਬੱਝ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਸੀ ਹੈਰੀਅਰ ਜੇਟ” ਅਤੇ “ਸੀ ਕਿੰਗ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ” ਦੀ ਖਰੀਦ ਬਾਰੇ ਹੋਇਆ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਵਾਲਾ ਸੌਦਾ ਵੀ ਹੁਣ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁਹਿੰਬਤਨਾਮੇ

ਜ਼ਾਤੀ ਹਮਲੇ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ

ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਉਘੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇਕ ਧੜਾ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਜਾਂ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਆਮ ਸਿੱਖ ਬੇਲੋੜੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਦਨਾਮ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਸਿੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁਚਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਦੋਸਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਜੰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਆਣ ਲਈ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਫ਼੍ਰੀਪੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਆਰਏ ਸਗੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਜਾਣੇ। ਸੋ ਭਰਾਓ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਾਤੀ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਰਹਿਦੀ ਖੁੰਹਦੀ ਇਜ਼ਤ ਵੀ ਮਿਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ
ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਰੀ।

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਮੋਰਚਾ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿਓ

ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ,

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਵੇਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਮੋਹਨਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਤੱਕ ਲਾਹ ਕੇ ਦਾਨ ਕਰ ਦਿਤੇ ਸਨ। ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਫੰਡ ਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਲੀਡਰ ਨੇ ਕਦੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਇਆ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਇਆ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਵੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੋਰਚਾ ਖੜਮ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਵਜ਼ਾਰਤ ਕਾਇਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਹਿਸਾਬ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਤੁਰਤ ਦੇਣਾ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਫੰਡ ਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਫੰਡ ਤੁਰਤ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਹਾਲ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਹਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਲਜ਼ਾਮਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਵਿਚ ਢਿੱਲ ਕਰਨੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਵਿਸ਼ਾਹ ਘਾਤੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮਾਨਤ ਵਿਚ ਖਿਆਨਤ ਹੀ ਸਮਝਣਗੇ। ਇਹ ਸਿੱਖੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ
ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਗਰਮ ਲੀਡਰ ਕਿਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਏਜੈਂਟ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਭਰਾਓ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰੋ

ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਹੜਾ ਚਾਰ ਗਰਮ ਗੱਲਾਂ ਵਧੇਰੇ ਕਰੇ ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗ ਤੁਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਅਸਲੀ ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਗਰਮ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਪੰਥ ਵਿਚ ਵਾੜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਥਾਪਤ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਢੀਆਂ। ਅੱਜ ਵੀ ਏਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਸ ਕਰਕੇ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਏਸ ਕੁਟਲ ਨੀਤੀ ਵਲੋਂ ਚੌਕੰਨੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਰਾਵੇ! ਆਪਣੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇਖੋ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ, ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੱਚਾ ਸੁੱਚਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਅਸੂਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ? ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸਮਾਜ-ਵਿਰੋਧੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਕੇ ਸੋਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਰੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢਣ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦੋ ਸਿਪਾਹੀ ਚਿੱਟੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀੜ ਵਿਚ ਵਾੜ ਦੋਂਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਦੋ ਇੰਟਾ ਵੱਟੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਭੀੜ ਵਿਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਏਹੀ ਗੱਲ ਏਥੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਹੋਈ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ‘ਪਾੜੋ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ’ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈ ਜਾਵੇ। ਭਰਾਵੇ! ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਪਛਾਣੋ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਗਰਮ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਿਧਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਾਸੂਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਅੱਗੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਧਿਆਨ ਸਿੱਖ ਭੋਗਰੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਖੁੱਸਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਸੰਭਵ ਕੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।

ਆਪਦਾ ਹਿਤ
ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਖਾਲੀ

ਦੋ ਬੈਡ ਰੂਮ ਸੁਈਟ, ਜੋ ਕਿ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬੱਸ ਸਟਾਪ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ: 588-0507

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਕਾਲੇ ਸ਼ਾਇਰ ਬੈਂਜਮਿਨ ਮੋਲੋਇਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਖੰਡਨ

ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸ਼ਾਇਰ ਬੈਂਜਮਿਨ ਮੋਲੋਇਸ ਨੂੰ 18 ਅਕਤੂਬਰ 1985 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਾਂਸੀ ਤੇ ਲਟਕਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਬੈਂਜਮਿਨ ਉਤੇ 1982 ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਮੁਵਮੈਂਟ, ਅਫਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਨੇ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲਈ ਅਤੇ ਬੈਂਜਮਿਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਬੈਂਜਮਿਨ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੋਬਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੈਂਜਮਿਨ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਬਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘਿਨਾਉਣੀ, ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਇਨਸਾਨੀ ਮੂੰਹਾਂ ਤੇ ਖੁੱਕ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦਾ ਹੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੋਰੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਐਥਲ ਫਿਊਗਾਰਡ ਨੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ "ਲਹੂ ਦੀ ਗੰਢ" ਨਾਟਕ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਬਦਲੇ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਲੇ ਦੋਸਤ-ਐਕਟਰ ਜੇਕਸ ਮੋਕਾਏ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ "ਲਹੂ ਦੀ ਗੰਢ" ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੋਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰ

ਪ੍ਰੈਸ ਰੀਲੀਜ਼ ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦੀ ਹੈ

20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਜੋ* ਨਿਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੀ. ਸੀ. ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ ਤੇ ਜੋ ਗੁਲਮਾ ਹੋਇਆ, ਬੀ. ਸੀ. ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ, ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜੋ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ। ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ ਪਹਿਲੀ ਪਨੀਰੀ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਰੋਸ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਲਾਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਨਸਲਵਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਇਸਮੁਲਕ ਵਿਚ ਇਨਸਾਫ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਲੜਨ ਲਈ

ਲਏ। ਹੁਣ "ਲਹੂ ਦੀ ਗੰਢ" ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਯੈਲ ਰਿਪਰਟਰੀ ਥੀਏਟਰ, ਕਨੇਕਟੀਕਟ ਅਧੀਨ ਫੇਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਊਗਾਰਡ ਅਤੇ ਮੋਕਾਏ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਬੱਲੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ, ਦੇ ਲੇਖਕ, ਬੈਂਜਮਿਨ ਮੋਲੋਇਸ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਦੁੱਖ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੋਬਾ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੈਂਜਮਿਨ ਮੋਲੋਇਸ ਦੀ ਖਾਮੋਸ਼ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਵਾਜ਼, ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਹ ਵਿਚ ਬੁਲੰਦ ਕਰੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ, ਵੈਨਕੂਵਰ(1985)

ਯੋਗ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਏਥੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਜਮਾਤੀ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ, ਇਥੋਂ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਸਲਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਹੌਂਸਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਕ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਠੋਸ ਵੱਜਦੀ ਹੈ।

ਅਤਿਵਾਦੀ ਧੜੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਜੋ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰੇਡੀਓ ਪਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭੜਕਾਊ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਤਕਰੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤਸੱਦਦ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਇਕ ਯੋਗ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ, ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਲੋਕ, ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਬੇਮਤਲਬ, ਬੇਸਮਝ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਤਸੱਦਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਲਈ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ।

ਵਲੋਂ : ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ ਇਗਜ਼ੈਕਟਿਵ

ਸਿੱਖ ਫੋਰਮ ਵਲੋਂ 2 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸਿੱਖ ਫੋਰਮ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਜਨਰਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਫੋਰਮ 2 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਇਕ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਪਿਛੋਂ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਭਿਆਨਕ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਅੱਜ ਏਥੇ, ਤੇ ਕਲੂ ਓਥੇ, ਫਿਰ ਪਰਸੋਂ ਹੋਰ ਟਿਕਾਣਾ .
ਆ ਸੱਜਣਾ ਦੇ ਪਲ ਰਲ ਬਹੀਏ, ਭਲਕੇ ਵਿੱਛੜ ਜਾਣਾ .



ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀਓ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ,
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ।



18 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਫਾ 32 ਤੇ ਛਪੀ ਇਕ ਪੂਰੇ ਸਫੇ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਰਗੀ ਚਿਠੀ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਤਕ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। 13 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਰੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਜੋ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਂ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁੱਖੀ) ਤੇ ਹੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਚਿੱਕੜ ਸੁੱਟਿਆ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁੱਖੀ) ਨੇ ਹੰਕਾਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਅਗੇ ਅਸੀਂ ਡੰਕਨ ਤੁਹਾਡੇ ਪੰਜ ਬੰਦੇ ਮਾਂਜੇ(ਕੁੱਟੇ) ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਇਥੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਨ ਆਏ ਹੋ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਾਫ ਮੁਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਡੰਕਨ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਹ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਗੀ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨੋਟਿਸ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਕੋਰਟ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਲਾ ਲਈ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਕੀ ਬਗਾੜ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਚੋਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਐਨੀ ਗਲਤ ਸੀ ਜੋ ਸੁਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਭੈੜੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਸਰੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਝਗੜਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰਿਓ। ਅਜੇਹੀ ਖਰਾਬ ਹਾਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਉਥੋਂ ਆ ਗਏ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਜਿਵੇਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਇਹੋ ਹੀ ਨੀਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਾਹਰੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਇੱਛੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਪੇਪਰ ਰਾਹੀਂ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਝੂਠਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖਾਹਮਖਾਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰਥਾਏ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਮਾੜੀ ਚੰਗੀ ਗਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਜਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ੰਕਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੀ ਜੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਾਸ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

AMBIKA FOODS

5125 Victoria Drive Vancouver, B.C. Canada

PHONE: 327—0295

DIWALI SPECIAL SALE

MILK ਦੁੱਧ 3.27	NABOB ਨਵਾਬ ਚਾਹ 3.99 120's	ATTA ਆਟਾ Bl 2x10 kg. 8.99
ALMOND ਬਦਾਮ lb. 1.79	SUGAR ਖੰਡ 10 kg. with regular grocery 3.99	CORNE D MUTTON ਕੋਰਨਡ ਮਟਨ tin. 1.37
LONG GRAIN RICE ਲੌਂਗ ਗਰੇਨ ਚਾਵਲ 20 kg. 10.99	BESAN [PEA FLOOR] ਬੇਸਣ 2 kg. 1.49	CHICKEN LEGS ਮੁਰਗੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ lb. 99¢
CHANA FLOOR ਛੋਲਿਆਂ ਦਾ ਆਟਾ 2 kg. 2.89	CHANA DAL ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਲ MOONG ਮੂੰਗੀ KALA CHANA ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ lb. 37¢	

We beat our Competitor's Price
 We reserve the right to limit the
 quantity or until last.

ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਵੋ ਤੇ ਘੋਲ ਤਿੱਖਾ ਕਰੋ

ਲੋਕ ਦੇਖੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਵਾਹਵਾ ਹੋਂਦ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਨਿਖੇੜੇ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੋਂਦਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਖਿਸਕ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਤਾਹਊਂ ਇਹ ਹਰਫਲੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਪਿਛਾਏ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਬੋਰਟ ਲਈ ਜਿਥੇ ਬੇਕਸੀਸ (Coldblooded) ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਰੜਕਵੇਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਉਂਤਬੰਦ ਸਿਲਸਿਲਾ ਵੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਖਰੂਦੀ ਵਿਹਾਰ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ। ਟਰਾਂਟੋ ਵਿਚ ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚਾਰ ਪੰਜ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਲੋਂ ਘਾਤ ਲਾ ਕੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕੁਟਾਪਾ, ਸਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕਮੇਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਹਮਲੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਰਾਹੀਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਯਤਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹਨ। ਏਸੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਜੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ. ਸੀ. ਸੰਘਰਸ਼ ਸਮੇਤੀ ਉਤੇ ਨਿਊਵੈਸਟ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਘਿਨਾਉਣਾ ਹਮਲਾ ਜਿਥੇ ਅੱਤ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ ਉਥੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ, ਕਿ ਜੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਬੱਝਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਤੋੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਗੋਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਧਾਰਮਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਤਾਂ ਕੀ ਪਬਲਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਹੀ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਵਧਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾਕੂਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇ — ਇਸ ਬਾਬ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕੁੱਝ ਗੱਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਲਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਫਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਹਕੂਮਤੀ ਅਤਿਵਾਦ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਏ ਉਕਾ ਹੀ ਬੇਲੋੜੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਨਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰੂ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਨਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ' ਤੋਂ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕੇ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸੰਕਲਪ' ਦੀ ਹਮੇਤ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿਗਿਆ ਹੈ — ਸੁਹਿਰਦ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਦਰੋਹੀ ਹਿੱਸਾ ਸਾਥੋਂ ਸਿੱਖਣ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ (Educational Agitation) ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀ ਧਿਰਾਂ

ਵਲੋਂ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀਲ ਸਮੇਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਦੂਜੀ (ਵਿਚਕਾਰਲੀ) ਪਰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਆਰਥਕ ਪੱਖੋਂ ਲਾਹੇਵੰਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਨ ਤੇ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ-ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਭੁਗਤਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਸਿਆਸੀ ਟਕਰਾਅ ਤੱਕ ਹੀ ਸਾਡੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀਮਤਾਈ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਕਾ ਹੀ ਖਾਊ ਯਾਰਾਂ, ਲੰਡੂ ਚੇਤਨ (Lumpen) ਸਜ ਪਛਾਖੜੀਆਂ ਦੇ ਹੋਥ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਘੜਬੁਟਤ (Master mind) ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਦੀ ਜਾਵੇਗੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਪ੍ਰਤਿਪਤੀ ਜੋਬਨ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ — ਜਥੇਬੰਦਕ ਨਿਖੇੜੇ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਵਜੋਂ।

ਸੋ ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ਪਸੰਦ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਪਛਾਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਦ ਦੁਸ਼ਮਣਾਨਾ ਹੈ। ਕਿ ਕਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਤਾਈ ਦੋਸਤਾਨਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੋ Educational Agitation ਵਾਲੇ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਗਰਲੀ ਲੋਕ-ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ ਅਤੇ (ਹਰ ਪੱਧਰ ਤੇ) ਦੁਸ਼ਮਣਾਨਾ ਵਿਚਹਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਗਰਲੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਦੀ base ਵਜੋਂ ਹਮੇਤ ਵਿਚੋਂ ਵਿਰਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਗਰਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਫੀ ਬਦਜਨ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਜੁੱਝੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ (ਸਥਾਨਕ ਵੀ) ਹੀ ਰੜਕਵੇਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਤੰਦ ਤਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਹਮਲੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰਕ ਪੈਦੇ ਲਈ ਖਤਰਾ ਖੜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਦਾਰੜੇ ਕਾਕੇ ਤੇ ਹੋਰ ਲੰਡੀ ਬੁੱਚੀ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਚੋਟੀ ਲ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਤਾਣੀ ਦਾ ਮੁਖ ਸੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸਾ ਮੱਥੇ (Militant defensive strategy) ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸੰਬੋਧਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਜਬ, ਹਕੀਕ ਤੇ ਹੱਕੀ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸਦੇ ਮੁੱਦੇ ਹਾਂ।

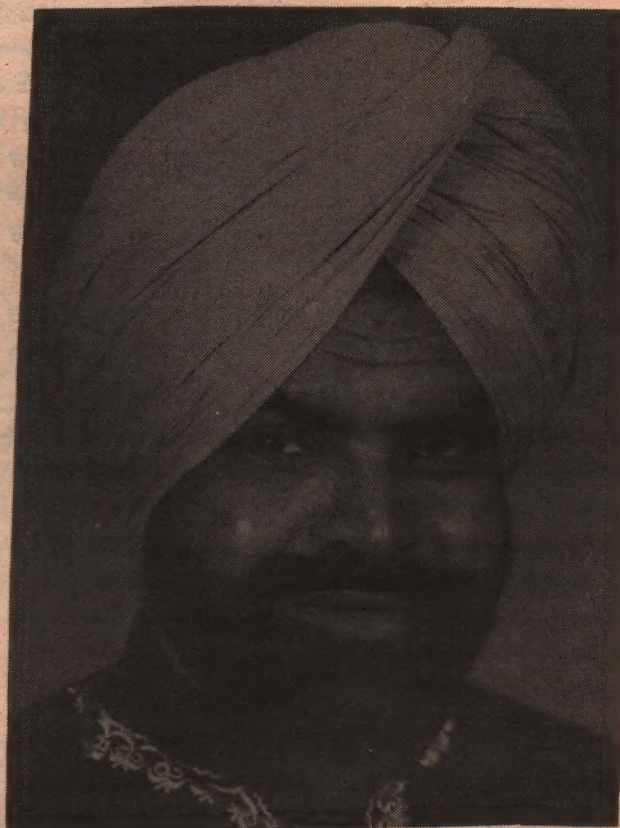
ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ ਤੇ ਹਮਲੇਵਾਦ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਗੁੰਡਾ ਅਨਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਵਰੋਈ ਦੀ ਆਸ ਨਾ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੁੱਲ ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ਪਸੰਦ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਹਾਜ ਤੇ ਜਹਾਦ ਵਿਡਣ ਲਈ ਠੱਸ ਏਕਤਾ "Concreteunity" ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਯਕਯਹਿਤੀ Solidarity ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਕੁੱਲ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਲਗਾਤਾਰ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਰਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਸਫਾਂ ਦੀ ਇਕ ਚੁੱਟ ਤਾਕਤ ਦੀ ਪਿੱਠ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਗੀ ਲੋਕ ਦੇਖੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਜੁੜਦੀ ਹੋਵੇ ਵਲੋਂ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਮੇਟੀ

ਐਂਟੀ ਫੋਰਟੀ 47 ਫਰੰਟ

Box 2805

Bakersfield U.S.A. 93308

ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੀ. ਵੀ. ਆਰਟਿਸਟ ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਦੀਆਂ ਧੁੰਮਾਂ



ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਰੇਡੀਓ, ਐਚ. ਐਮ. ਵੀ. ਅਤੇ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਆਰਟਿਸਟ ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ੋਅ 20 ਅਕਤੂਬਰ 1985 ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ 500 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਮਾਣਿਆ।

ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਦੀ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੋਅ ਪ੍ਰਵਾਰਿਕ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਧ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਸ਼ੋਅ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੀ ਜੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਗੀਤ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਦਾਦ ਦੇਣ।

ਆਮ ਤੌਰ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਲੱਚਰ ਗੀਤ ਪ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਗੜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ ਨੇ ਸਮਾਜਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ ਅਤੇ ਦਰਬਨ ਬੈਂਸ ਨੇ ਵੀ ਗੀਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਕਮਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸਟੇਜ ਸੰਭਾਲੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਤੇ ਕਮਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੌਰੇ ਉਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡਾ: ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ ਡੈਂਟਲ ਸਰਜਨ

ਨੇ

ਸੀਡਰ ਪਾਰਕ ਡੈਂਟਲ ਗਰੁਪ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਹਵੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

Dr. N.S. Koonar
DENTAL SURGEON

Ph. 859-5744

2617 - Cedar Park Place
Clearbrook, B.C.
V2T 3S4

or

852-2644

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦਾ ਅਗਲਾ
ਅੰਕ ਦੀਵਾਲੀ ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ।
ਵਪਾਰੀ ਵੀਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ
ਲਈ ਨੋਟ ਕਰ ਲੈਣ।

ਲਾਹੌਰ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ
ਕਾਨਫਰੰਸ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ
ਵਿਚ

Non-smokers

pay less

for insurance.

MOHINDAR SINGH GILL

Suite 1206,

B. Comm., M.B.A., C.G.A.

4330 Kingsway,

Life Underwriter

Burnaby, B.C.

Ph. Off. 430-0455

Ph. Res. 433-1684

SunLife
OF CANADA



Mohindar Singh
Gill

Get your life in shape.

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ?
East West Travel Ltd.

ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ

ਸਾਥੋਂ ਹਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ
ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।



Special for India, Pakistan, Fiji and
West Indies.

Mike Brar

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਟਿਕਟਾਂ
ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਈਸਟ ਵੈਸਟ ਟਰੈਵਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਿਥੇ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਭ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਲਕੀਤ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. (403) 235-3661

5320 - 8th AVE. S.E. CALGARY, ALTA T2A 4L7

ਸਾ ਹਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਟ

ਕਹਾਣੀ

ਪਛਾਣ

—ਮੁਖਤਾਰ ਗਿੱਲ

ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਸੌ ਕੁ ਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿਥ 'ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇਕ ਬਹਾਦਰਾਨਾ ਕਦਮ ਚੁਕ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਰਵਉਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਫਾਸਲਾ ਸੌ ਕੁ ਮੀਟਰ ਸੀ — ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਸਾਰਿਆ ਤਾਂ ਵੀ ਫਾਸਲਾ ਸੌ ਮੀਟਰ ਹੀ ਰਿਹਾ। “ਘਰ” ਅਜੇ ਬਚਿਆ ਸੀ।

ਟਿਊਬਾਂ, ਮਰਕਰੀ ਬਲਬਾਂ ਅਤੇ ਸਰਘੀ ਦੀ ਲੋਅ ਰਲਕੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਰੁਧ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਉਦਾਸ ਹਰੀਮਿੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸੀ। ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਅਕਸ ਪਵਿਤਰ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕੁਝ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪ੍ਰਕਰਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਕ-ੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਦੇਗ ਲੈਣ ਜਾਂ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਸ ਭਿੰਨਾ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਭਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਿਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ — ਬਾਗੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਚੁਗਾਨਾਂ ਹੀ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ — ਇਕ “ਕਾਰਵਾਈ” ਵੇਲੇ ਸੁਮੇਤ ਤਖਤਿਆਂ ਉਡ ਰਾਈ ਸੀ। ਧੁਆਂਢੇ ਬੂਹੇ, ਛੱਤਾਂ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨ ਆਪਣੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਸਨ।

“ਆ ਗਏ ... ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ... ਅੱਗ ਬੁਝਾਓ... ਮੇਰੀ ਰੋਲ ਗੱਡੀ ਨਾ ਮਿਓ... ਮੇਰੇ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਾੜੋ...” ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸੁਤਾ ਬੱਚਾ ਬੁੜ ਬੁੜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਥਾਪੜ ਕੇ ਫਿਰ ਲੁਆ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਬਾ ਜੀ ਫਿਰ ਬਾਗੀ 'ਚ ਆ ਗਏ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਰਸੀ ਖਿਚ ਬੈਠ ਗਏ। ਲੋਅ ਲੱਗ ਆਈ ਸੀ। ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਸੀ। ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਘੰਟਾ ਘਰ ਦੀ ਘੜੀ ਨੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਟਨ ਟਨ ਕੀਤਾ। ਘਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਜੀਅ ਅਜੇ ਸੌ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਨਜ਼ਰ ਪਿਛੇ ਵੇਖਿਆ ਵਿਧਵਾ ਧੀ, ਪਿਓ ਮਹਿੰਦਰ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ, ਤਿੰਨ ਚੁਗਾਨ ਜਹਾਨ ਬੇਟੇ ਗਵਾ ਬੈਠੀਆਂ... ਸਭ ਕੁਝ ਟੁਟਾ ਕੇ ਆਇਆ ਦੂਸਰਾ ਜਵਾਈ ਤੇ ਛੋਟਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖਤਮ।

ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਵਲੋਂ ਹਵਾਵਾਂ ਸੰਗ ਇਕ ਲੁਆਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਆ ਟਕਰਾਇਆ, “ਆਖਰ ਬਾਬਾ ਤੁਸੀਂ ਜੀਉਂਦੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿ ਰਹੇ?”

“ਪੁੱਤਰ! ਮੈਂ ਜੀਉਂਦਾ ਕਿਥੇ ਹਾਂ? ਉਸ ਜ਼ਾਲਮ “ਕਾਰਵਾਈ” ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਜੋਗੇ ਛਡਿਆ ਹੀ ਕਿਥੇ ਹੈ। ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਇਥੇ ਇਥੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਂ। ਤਿੰਨ ਉਜਾੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕ ਮਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਬੁਧੀਜੀਵੀ, ਸੰਪਾਦਕ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ “ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੜਨ” ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਉਪਰੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੇਰ ‘ਉਪਰੋਂ’ ਆਦੇਸ਼ ਕੌਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ — ਮੈਂ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ — ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਪੈਰ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸਬਕ ਵੀ ਨਾ ਸਿਖਾ ਸਕੇ। ਅਵਸੇਸ ਮੈਨੂੰ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ...”

“ਬਾਬਾ ਜੀ ਟਿਪਣੀ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸੋ?”

“ਪੁੱਤਰ! ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ, ਬਖਤਰ ਬੰਦ ਗੱਡੀਆਂ, ਤੋਪਾਂ ਤੇ ਟੈਂਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ? ਫੇਰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਆਈਆਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬੀਬੀਆਂ, ਬੱਚੀਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਮਰੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭੀਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ? ਵਲੰਧਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਦਾ ਕਿਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ। ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਜੋ ਪਾਠੀ ਸਨ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਧੁੱਪ ਸੜ੍ਹਦੇ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਪੈਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਅਜੇ ਸੰਤਾਲੀ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁੱਲੇ। ਉਹ ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦ ਸੀ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਕਰਵਾਏ ਤੇ ਇਹ ਹਮਲਾ? ‘ਹਿਤ’ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ? ਸ਼ਾਇਦ।”

“ਦੇਵਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਛਵਾੜੇ ਸਨ — ਲੁੱਟ ਪੁੱਟ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮਕਾਨ ਜਿਸਦੀ ਬਾਗੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਹਾਂ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ — ਡਿਫ਼੍ਰੰਡਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ: ਇਹ ਪਟਾਕੇ ਚਲਣ ਨਾਲ ਵੀ ਡੋਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਾਈਏ ਵੀ ਕਿਥੇ — ‘ਉਥੇ’ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਤਾਂ ਵੇਖ ਲਿਆ।”

“ਬਾਬਾ ਜੀ! ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਮੈਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ‘ਉਥੇ’ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ?”

“ਪੁੱਤਰ! ਇਥੇ ਸਭ ਤਬਾਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਕਰਵਿਊ ਸੀ — ਜਿਸਦੀ ਆੜ੍ਹ ਵਿਚ ਰਾਖੇ ਹੀ ਲੁਟੇਰੇ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਉਲਟਾ ਪਾਣੀ ਤਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੀਣ ਦਿੱਤੇ। ਮੇਰੇ ਇਸ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਮਹਿਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੀ ਕਿੱਥੇ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਧੀਆਂ ਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਨਪੁਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸਾਉਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ — ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਪਾ ਕੇ ਮੁੜ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਦੋਣਾ ਕਿਸ ਸੀ? ਨਾਲੋਂ ‘ਚੋਟਾਂ’ ਅਜੇ ਦੂਰ ਸਨ।”

“ਕਾਨਪੁਰ ਧੀ ਚੁਆਈਆਂ ‘ਤੇ ਬੋਝ ਬਣਨ ਦੇ ਡਰੋਂ ਅਸੀਂ ਪਿਓ ਪੁਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਕੰਮ ਲੈ ਲਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਕੰਮ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਸੋਹਲ, ਬਾਪ ਕਮਜ਼ੋਰ! ਫਿਰ ਵੀ ਮਸ਼ੀਬਤ ਸਹਿਣੀ ਤੇ ਉਜਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਿਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਦਿਨ ਲੰਘਦੇ ਗਏ।”

“ਅਫਵਾਹ ਫੈਲੀ, ਖਬਰ ਆਈ। ਤੇ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਸ਼ੁਰੂ। ਇਹ ਸਭ ਏਨੇ ਚੰਗੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਾਹਿਤਕ ਇਕੱਤਰਤਾ - 20 ਅਕਤੂਬਰ 1985

ਡ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀ ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ :

ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ, ਸੋਹਣ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਕਰੂਲਵੀ, ਸੁਦੇਸ਼ ਕੌਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ, ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਅਤੇ ਸੁਰਤੀ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਲਿਟਲ ਮਾਊਂਟੇਨ ਨੇਬਰਹੁਡ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਲਿਖੀ ਕਹਾਣੀ “ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਦੋਂ ਬਣੇਗਾ” ਪੜ੍ਹੀ। ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਸਵੈ-ਸਜੇ ਲੀਡਰ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਹੁਦੇ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਫਿਕਰ ਹੈ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਕ ਪੰਡਤ ਜੋਤਸਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੋਤਸਾਂ ਦਾ ਘਰ ਇਕ ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਅੱਡੇ ਵਾਂਗ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਮੌਲਕ ਅਤੇ ਥੀਮ ਇਕ ਦਲੇਰ ਕਥਨ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਅਸਲੀਲ ਸਮਝ ਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਕਹਾਣੀ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰੀ ਥੀਮ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਭਟਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਉੱਤੇ ਭਖਵੀਂ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਉਸਾਰੂ ਸੁਝਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੱਜਰੀ ਕਵਿਤਾ “ਹਵਾ ‘ਚੋਂ ਸਿਮਿਆ ਲਹੂ” ਪੜ੍ਹੀ :

“ਜਥੇਬੰਦਕ” ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੈਟਰੋਲ, ਤੇਲ ਸੁੱਟ ਘਰ ਫੁਕਣੇ, ਇਕ ਸੰਗਲੀ ਵਾਲਾ ਨਿੰਗਰ ਲੋਹੇ ਦਾ ਡੰਡਾ ਮਾਰਨਾ ਤੇ ਤੇਲ ਛਿੜਕ ਤੀਲੀ ਵਿਖਾਉਣਾ, ਅੱਗਾਂ ਤੇ ਲੁੱਟਾਂ ਪੁਲੀਸ ਬੇਬਸ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ: ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦੌਲ ਚੁੱਪ ਸਨ। ਫੌਜ ਕੁਝ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਫਾਸਲੇ ‘ਤੇ ਸੀ ਪਰ “ਉਪਰੋਂ” ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੇਰ ਕਰਵਿਊ ਸੀ। ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਆਰਡਰ ਵੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੇ ਗੋਰੂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਸਨ।

“ਬਾਬਾ ਜੀ ਆ ਗਏ! ਨਾ ਮਾਰਿਓ ਮੇਰੇ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜ ਰੋਊਗੀ... ਸਾਡਾ ਘਰ ਨਾ ਸਾੜੋ ਅਸੀਂ ਕਿਥੇ ਰਹਾਂਗੇ।” ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਉਠੇ ਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ।

“ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਸਾਰਾ ਕਤਲੇਆਮ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ — ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹੀ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਘਰ ਇਕ ਪੜਛੱਤੀ ‘ਤੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਸਾਂ — ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਸੜ੍ਹਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ — ਇਸ ਆਪਣੀ ਕੋਫ਼ੀ ਵੀ ਅੱਗ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਤੱਕਿਆ ਸੀ — ਉਹ ਕਾਲੀ ਕਾਰ ਵੀ ਵੇਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਲੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਵਾਲਾ ਨੌਤਾ ਲੰਘਿਆ ਤੇ “ਕੁਝ ਹੋਰ” ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬੱਚਾ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੀ ਵੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੋਂ ਸਕਿਆ।”

ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਊਵੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਗਿਆ — ਇਥੇ ਅੱਜ ਸਮਾਗਮ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ।

“ਬਾਬਾ ਜੀ ਚਾਹ ਪੀ ਲਓ।” ਬੱਚਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਉਠ ਕੇ ਚਾਹ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ। “ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਬੇਟਾ...” ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

“ਬਾਬਾ ਜੀ! ਜਦੋਂ ਫੌਜ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚੋਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਕਿੱਧਰ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ?”

“ਬੇਟਾ! ‘ਉੱਲੂ’ ਸਭ ਕੁਝ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਮੱਛੀਆਂ ਤੇ ਕਬੂਤਰ ਕੀ ਹਨ?”

“ਬਾਬਾ ਜੀ! ਸਰਾਂ ਵੱਲ ਜਿਹੜੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਅਨਾਥ ਬੱਚੇ ਉਪਰੋਂ ਉਜੜ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੋਊ?” ਬੱਚਾ ਬੋਲਿਆ। ਬੱਚਾ ਦੰਗਾ ਪੀੜਤ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਸੀ। ਉਸ ਵੀ ਸਾਰਾ ਦੁਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋਵਾਇਆ ਸੀ। ਕੈਂਪ ਦੀ ਗੰਦੀ ਚਾਹ ਪੀਤੀ — ਸ਼ੁੱਕੀ, ਡਬਲ ਰੋਟੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਚੱਬੇ ਸਨ। ਪਤਲੀ ਜਿਹੀ ਦਾਲ ਤੇ ਗੰਦੇ ਚੌਲ ਨਿਗਲੇ ਸਨ।

“ਉਸ ਸ਼ਾਮ ਤਾਂ ਹੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ — ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੌਤਾ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨਾਲ ਕੰਬਲ ਤੇ ਰਸ਼ਨ ਰਾਹਤ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਵੰਡਣ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਬੱਚਾ ਚਿਲਾ ਉਠਿਆ — “ਨਾ ਲਿਓ ਬਾਬਾ ਜੀ (ਉਸ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ) ਉਸ ਸਾਡੀ ਕੋਠੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਡੈਡੀ ਤੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ...।”

ਬਾਗੀ ਵਿਚ ਤਿੱਖੀ ਧੁੱਪ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਠੇ ਤੇ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਗਏ ਨਾਅਸ਼ਤਾ ਕਰ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਨਾਨਾ ਦੋਹਤਾ ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਲ ਤੁਰ ਪਏ ਪੁਰਾਇਤਨ ਸੀ। ਚੱਪਾ ਚੱਪਾ ‘ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਸੀ। ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਲ ਸਨ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ? ਨੌਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਠੀਆਂ ਮਾਰਨ ਲਈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕੀ ਸ਼ਹੀਦ ਨੌਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੀ ਹਨ? ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ?

ਏਨੇ ਨੂੰ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਕਾਰ ਲੰਘੀ ਜਿਸਦੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਸਨ।

“ਬਾਬਾ ਜੀ! ਉਹ ਕਾਲੀ ਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਐਨਕ ਵਾਲਾ... ਉਹੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦਿਨ ਆਇਆ ਸੀ।” ਬੱਚੇ ਨੇ “ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ” ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ।

“ਸਮੁੰਦਰ ਜਦੋਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਤੇ ਵਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਮੌਤ ਉਗਲਦਾ ਹੈ।”

ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਕਰਣ ਦਾ ਚਿਤਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲਾ ਚਿਨ੍ਹਵਾਦ ਵਧੇਰੇ ਢੁੱਪਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਭਖਵੀਂ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦੇ ਮੰਤਵ ਉੱਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਦੇਸ਼ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਹਿੰਦੀ ਨਜ਼ਮ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ :

“ਸ਼ਾਇਦ ਤੂੰ ਇਕੱਲਤਾ ਦਾ ਇਕ ਸਾਗਰ ਹੈਂ...”

ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹਿੰਦੀ ਨਜ਼ਮ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੁਰਜੀਤ ਕਲਸੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ “ਜ਼ਿਹਨ ਉੱਤੇ ਖੁਦੇ ਹੋਏ ਛਿਣ” ਪੜ੍ਹੀ :

“ਉਹ ਛਿਣ ਜ਼ਿਹਨ ‘ਚੋਂ ਕੁਝ ਓਸ ਵੇਲੇ ਕਿਰਿਆ ਕਿ ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿਜਮ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਪਰਤ ਦਰ ਪਰਤ ਅਨੇਕਾਂ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਿਚ ਟੁਟਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੀ”

ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮਾਨਸਕ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਛਿਣਾਂ ਦਾ ਨਿਰੂਪਣ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੋਚਾਂ ਦੀ ਟੁਟ ਭੱਜ ਅਤੇ ਬੇਬਸੀ ਦਾ ਟਟ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰਵੀਂ ਚਰਚਾ ਹੋਈ

ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਕਾਲੇ ਸ਼ਾਇਰ ਬੈਂਜਮਿਨ ਮਲੋਇਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਡਰਾਫਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਤਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੈਂਜਮਿਨ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਝਾਵਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮਤੇ ਨੂੰ ਛਪਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਇਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ ਅਵਤਾਰ (ਜੰਡਿਆਲਵੀ) ਦੀ ਪੁਸਤਕ “ਮੇਰੇ ਪਰਤ ਆਉਣ ਤੱਕ” ਦਾ ਪਰੀਚਸ਼ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ 82 ਪੰਨੇ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ 28 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਰਜ ਹਨ। “ਮੇਰੇ ਪਰਤ ਆਉਣ ਤੱਕ” ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਤਿ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ :

“ਮੇਰੇ ਪਰਤ ਆਉਣ ਤੱਕ
ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੂਹਿਆਂ ‘ਚ ਪਿਠਾਂ ਦੀ ਕੰਧ ਹੋਵੇਗੀ
ਹਰ ਗਲੀ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ
ਮੇਰੇ ਪਰਤ ਆਉਣ ਤੱਕ
ਮੇਰੇ ਪਰਤਣ ਦਾ ਚਾਅ ਹੀ ਪਰਤ ਜਾਏਗਾ
ਮਨ ਸਮੁੰਦਰ ‘ਚ ਕਿਧਰੇ ਗਰਤ ਜਾਏਗਾ
ਮੇਰੇ ਪਰਤ ਆਉਣ ਤੱਕ
ਚਾਂਦੀ ਰੰਗਾ ਮੇਰਾ ਵੇਸ ਹੋ ਜਾਏਗਾ
ਮੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰਾ ਪਰਦੇਸ ਹੋ ਜਾਏਗਾ”

ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਡਾਕਟਰ ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਨਵਪੁਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਦੱਖ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੈ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 9 ਨਵੰਬਰ 1985 ਨੂੰ 6630 ਵਜੇ ਲਿਟਲ ਮਾਊਂਟੇਨ ਨੇਬਰਹੁਡ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ : 986-2883 (ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ) ਜਾਂ 276-2735 ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਥ ਵੱਲੋਂ

ਐਤਵਾਰ ਨਵੰਬਰ 3, 1985 ਨੂੰ

ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਕੂਲ, 2600 ਈਸਟ
Broadway[Near Nainaimo]

ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਕਲਚਰਲ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਡਰਾਮੇ, ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ
ਭੰਗੜਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਟਿਕਟ : 3 ਡਾਲਰ

ਗੀਜਰਵੇਸ਼ਨ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

270-9467

ਜਾਂ

321-9221

ਖੁਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ

ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ

ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਖੁਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਦਿਨ ਅਤੇ ਪਲ ਹੀ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ, ਲੰਗਰ ਛੱਕਣ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ, ਲੰਗਰ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬੜੇ ਘੱਟ 'ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਵਿਹਲੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ 'ਨਹੀਂ ਬੈਠਣ ਦੇਂਦੇ'। ਉਂਜ਼ ਬੜੇ ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਫੁਲ੍ਹੇ ਸੁਭਾ ਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ। ਦਰਿਆ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਲ ਵਿਚ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਪਲ ਵਿਚ ਉਛਾਲੇ ਮਾਰਦਾ ਰੋਹ ਤੇ ਜਲਾਲ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜਲੋਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਕੀ ਜਾਣਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਪਲ ਸ਼ਾਂਤ, ਨਿਰਮਲ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਰੂਪ ਵੇਖਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਸੰਬੰਧੀ, ਨਿਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੰਬੰਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਘਰੇਲੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੀ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੁੜ ਉਪਰ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਾਫੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਵਤਿਰ ਬੁਲਾਈ ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ :

? ਸੁਣਾਓ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ ?

— ਹਾਲ ਹੁਲ ਕਾਹਦੈ, ਮੈਥੋਂ ਉਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਪਰਵੱਸ ਹੋਏ ਪਏ ਆਂ। ਜਮਾਨੇ ਬੜੇ ਮਾੜੇ ਆ ਗਏ ਆ। ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੰਮ ਏਂ ਕਰਤਾ ਤੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਹੋ ਗਏ ਆ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ। ਸਿਆਸੀ ਬੰਦੇ, ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਐ, ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ। ਝੂਠ ਤੁਫਾਨ ਬੜਾ ਤੋਲਦੇ ਆ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਵੀ ਕਈ ਆ ਜਾਂਦੇ ਆ। ਮੈਂ ਆਂਹਨਾਂ, ਮੈਂ ਸਿਆਸੀ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਆਂ ਸਾਝਾ ਬੰਦਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਆ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਭਿਖਾਰੀ ਆਂ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰ ਇਕ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੰਗਣ ਜਾਣੀ। ਮੈਂ ਨਾ ਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਆਂ ਤੇ ਨਾ ਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਚੰਗੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਤੇ ਮਾੜੇ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖੁੰਗਾ, ਕੋਈ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ।

? ਬਾਬਾ ਜੀ! ਸੇਵਾ 'ਚ ਆਇਆਂ ਭਲਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਹੋ ਗਿਆ?

— ਤੂੰ ਕੀ ਲੈਣੇ ਸੇਵਾ 'ਚ? ਤੂੰ ਜਾਹ ਜਾਕੇ ਕਿਤੇ ਝੂਠ ਸੱਚ ਮਾਰ ਤੇ ਪੈਸੇ ਵੰਟ

? ਤਾਂ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੋਈ ਪੁੱਛ ਈ ਲੈਂਦਾ। —

— ਉਏ! ਪੁੱਛ ਕਿਉਂ ਲੈਂਦਾ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆਂ। ਨਾਲੇ ਸੇਵਾ ਕੋਈ ਮੈਂ ਕਰਦਾ, ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਤੇ ਉਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੇਵਕ ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਦਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਈ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਾਮਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਮਾਨ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਆਂ, ਮੇਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਕੀ ਐ? ਗੁਰੂ ਮਾਹਰਾਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤੇ ਸੰਗਤ ਆਉਂਦੀ ਐ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦਰ ਦਰ ਤੋਂ ਧੱਕੇ ਪੈਣ। ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਆਹ ਲੰਗਰ 'ਚੋਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਵੀ ਭਾਰੀ ਲੱਗਦੀ ਆ। ਸੋਚਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਨਹੀਂ, ਰੋਟੀਆਂ ਮੁਫਤ ਤੋੜਦਾ। ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਤਾਂ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰੀਆ ਇਕ ਬੋਤਲ ਜਿਹੀ ਲਈ ਆਇਆ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਏਹ ਕੀਹ ਆ ਆਂਹਦਾ ਇਹ ਜੁਸ ਆ। ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਇਹ ਕੀ ਹੁੰਦੇ? ਤੇ ਕੀ ਕਰਨਾ! ਆਖਣ 'ਲੱਗਾ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਫਲਾਂ ਦਾ ਰਸ ਐ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਿਆਇਆਂ। ਮੈਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਏ। ਉਹਨੂੰ ਆਖਿਆ ਪਈ ਮੇਰੀ ਕੀ ਕਰਤੂਤ ਆ ਰਸ ਪੀਣ ਦੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਭਾਰਾ ਲਗਦਾ। ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਐ ਅਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆਂ, ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਕੋਹਦੀ ਸੇਵਾ ਮੰਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣੀ ਐ। ਖੋਰੇ ਤਪੱਸਵੀ ਤੇ ਕਸਾਈ ਵਾਲੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋਣੀ ਏਂ। ਦਰਗਾਹ ਲਈ ਵਿਚ ਤਪੱਸਵੀ ਲਈ ਬਣੇ ਮਹੱਲ ਕਸਾਈ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਏ ਸੀ ਤੇ ਕਸਾਈ ਵਾਲੇ ਆਵੇ ਤਪੱਸਵੀ ਨੂੰ। ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਚੰਗਾ ਲਗਦੇ। ਅਸੀਂ ਏਥੇ ਜੋ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਆਂ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੰਗਾ ਵੀ ਲੱਗਦੇ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ :

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਮੁੱਖ ਤੇ ਨਹੀਂ ਫੁਟਕੀ
ਨਿਹਫਲ ਭਈ ਸਭੁ ਸੇਵਾ।

ਏਨਾ ਕਹਿਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਰ ਨਿਗ੍ਹਾ ਮਾਰੀ ਤੇ ਪਰੇ ਪਾਟੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਬਿੰਨ੍ਹ ਜਿਹਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ 'ਪਰਾ ਫਿਰਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ, "ਉਏ ਮੁੰਡਿਆ ਐਹ ਬਿੰਨ੍ਹ ਫੜ ਕੇ ਸਾਂਭ।" ਫੇਰ ਉਹ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਟੋਕਰੀਆਂ ਤੇ ਬਿੰਨ੍ਹ ਨਾ ਸਾਭਣ ਕਰਕੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋਣ ਲਗੇ। ਲਾਗੋਂ ਛੋਟੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਕਿਹਾ, "ਚੱਲੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਖੜੇ ਨਾ ਹੋਵੋ।" ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, "ਜਾਏ ਉਏ ਇਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋਵੇ ਮੈਂ ਖੜਾ ਨਾ ਹੋਵਾਂ? ਮੈਂ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛ ਲਿਆ।

? ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਇਕ ਭਰਾ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਕਈ ਦਿਨ ਹੋਏ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆਏ।

— ਆਉਣਾ ਕੀਹ ਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਦੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਤੁਰਦੇ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਆਉ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹਾਲ ਏ। ਉਹ ਵੀ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਲਾਵਾਰਸ ਈ ਏ। ਧੀ ਪੁੱਤ ਉਹਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁਣ। ਮੁੰਡੇ ਸੀ ਦੋ ਉਹ ਵੀ ਮਰ ਮੁਰ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਤੇ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਸਾਂ। ਸਾਰਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਮੈਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਤੇ ਇਕ ਉਹ ਐ। ਪਿਰ ਸਾਡਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਬਾਹਲਾ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਨਕੇ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਈ ਮੈਂ ਪਲਿਆਂ, ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਜਟਾਵਾਂ ਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

? ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਵਿਦਿਆ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਈਸਲ ਕੀਤੀ?

— ਵਿਦਿਆ ਵੀਦਿਆ ਕੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਮੁਣਸ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਮਦੱਰਸੇ 'ਚ 'ਫੇ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੁਣਸ਼ੀ ਮੈਨੂੰ

ਘੜੀ ਮੁੜੀ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਖੇ ਜਦੋਂ 'ਫੇ' ਆਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ, ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਚਾਰ ਚੁਪੜਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੇਰੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਕਿਧਰੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਪਈ ਮੁਣਸ਼ੀ ਚੁਪੜਾਂ ਮਾਰਨ ਡਿਰੇ। ਉਹਨੇ ਆ ਕੇ ਮੁਣਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਤੇ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਆਈ। ਅਖੇ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਆਪਦੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਚੁਪੜਾਂ ਮਰਵਾਈਆਂ। ਲਓ ਜੀ ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲੰਘ ਗਈ ਏ। ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਈ ਅੱਖਰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਆ, ਪਰ ਇਹ 'ਫੇ' ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੀ।



? ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ। ਮਨ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਦੀ ਤਾਂਘ ਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ?

ਸੁਆਲ ਸੁੱਟਦਿਆਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਖੁੰਡੀ ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ...

— ਉਏ! ਤੂੰ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆਂ, ਆਖ ਅਸੀਂ ਤੇਨੂੰ ਕੁਝ ਸਕਦੇ ਨਹੀਂ। ਬਾਦੀ ਮੇਰੀ ਹੋਈ ਈ ਨਹੀਂ, ਅਖੇ ਕਰਵਾਈ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਜਮਾਨੇ ਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਨ। ਗਰੀਬਾਂ 'ਚ ਬਾਦੀਆਂ ਕਿਤੇ ਐਵੇਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ? ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਤੇ ਮੈਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਆਣ ਕੇ ਲੱਗਾਂ। ਜਦੋਂ ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆਂ।

? ਤੁਸੀਂ ਫੌਜ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ।

— ਫੌਜ ਵਿਚ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਾਂ। ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ। ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਲੱਛਣ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੇਰਾ ਇਕ ਭਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਗੁਆਂਢ 'ਚੋਂ ਫੌਜ ਵਿਚ, ਇਕ ਵਾਰ ਉਹ ਛੱਟੀ ਆਇਆ ਤੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੇ ਤਰਲਾ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, "ਪੁੱਤ, ਬਾਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾ ਦੇਹ।" ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਰਪੈਂਟਰਾਂ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾ ਦਿਤਾ, ਤ੍ਰਿਖਾਣਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਆ ਪਰ ਕੰਮ ਕੁਮ ਮੈਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿੱਸੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਮੇਰੀ ਚੰਗੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪੁੱਛਾਂ ਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਕਿੱਸੇ ਹੋਕ ਲਾਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣਾ, ਉਥੇ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਨੂੰਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, "ਬਾਵਿਆ ਤੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਏਂ।" ਮੈਂ ਆਖਿਆ, "ਭਾਈ ਇਹ ਉਂਝ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਜਾਣੇ ਨੇ ਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਲੱਭਿਆ ਕਰਨਾ ਬਾਵੇ ਨੂੰ।" ਅੱਜ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਬੜੀ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਕਿਹਾ, "ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਦੀ ਪਿੰਡ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ" ਮੈਂ ਆਹਨਾਂ ਜੇ ਇਕ ਵਾਰ ਛੱਡ ਈ ਦਿੱਤਾ ਹੁਣ ਕੀ ਜਾਣੀ।

? ਬਾਬਾ ਜੀ ਫੌਜ 'ਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਰਹੇ

— ਭਰਤੀ ਹੋਕੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਬੰਬਈ ਪਹੁੰਚੇ, ਉਥੇ ਕਈ ਦਿਨ ਠਹਿਰਨਾ ਪਿਆ। ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਆਇਆ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸਾਮਾਨ ਸਮੇਤ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਸੋਲਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਫਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਬਰਮਾਦਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੂੰਗਾ। ਹੁਣ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਦਜ਼ਲਾ ਦਰਿਆ ਦਾ ਕਿੱਨਾਰਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਇਰਾਕ ਦੀਆਂ ਖਜੂਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ। ਢਾਈ ਕੁ ਸਾਲ ਉਥੇ ਰਹੇ। ਫੇਰ ਪਲਟਣਾ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿਤਾ। ਅਸੀਂ ਨਾ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਗਏ ਸਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਆਏ। ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਘਰੋਂ ਗਏ ਸਾਂ ਉਹੇ ਜਿਹੇ ਈ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਏ ਸਾਂ। ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਿਧਾ ਸਾਦਾ ਈ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਡਾਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣ ਦਾ ਚਾਅ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਪਿੰਡ ਤੇ ਘਰ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦੇ। ਮੇਰਾ ਕਿਧਰੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਗਦਾ ਕਿ ਕਿਧਰ ਨੂੰ? ਫੇਰ ਮੈਂ ਐਵੇਂ ਤੁਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਤੇ ਭਟਕਦਾ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਥੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

? ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਏਨੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਸੜਕਾਂ, ਕਾਲਜ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਬਣਾਏ। ਤੁਸੀਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲਈ?

— ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਬੇ-ਮਰਿਆਦਾ। ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਛੱਡਦਾ ਨਹੀਂ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤੇ ਮੈਂ ਆਖੀ ਪਈ, ਵੱਢ ਕੇ ਮੇਰੇ ਪਿਰ ਦਾ ਸਿਰ ਤੇ ਤੇ ਹੁਣ ਆਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਓ, ਉਹਨੂੰ ਬਣਾ ਦੇਹ।... ਹਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੋਵਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਅਸਥਾਨ, ਬਾਬਾ? ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਨੇ ਬਣਾਏ ਸੀ। ਸਰੋਵਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਲਿਆਇਆ। ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੁੱਤ ਨੇ (ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ) ਬਣਵਾਇਆ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਪੋਤਰੇ (ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ) ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ।... ਮੈਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੋਤਰੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂ? ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਲਿਖਿਆ ਪਈ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂ? (ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੋਟੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ) ਉਏ! ਦਰਸ਼ਨ ਉਠਾ ਲੈ ਇਹਨੂੰ ਏਥੋਂ ਮੈਨੂੰ ਖਪਾਉਣ ਡਿਰੇ। ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਦਿਓ। ਭੁੱਖ ਤੇ ਹੁਣ ਉਕੀ ਈ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੈਂ ਆਂਹਨਾਂ ਆਹ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਭਵਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਹਾਂ, ਸੱਚ ਮੈਨੂੰ ਫੁਕੜੇ ਕਿੱਥੇ?! ਉਥੇ ਫੁਕੇ ਜਿੱਥੇ ਰੋਜ਼ ਲੋਕ ਗੱਤੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਲੰਘਣ। ਕੋਈ ਅੰਗੀਠਾ, ਕੋਈ ਮੜੀ, ਜੇਹੜਾ ਮੇਰੀ ਬਣਾਉ ਉਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਲੋਕ ਆਂਹਦੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਂ ਸਰੋਵਰਾਂ ਦਾ ਜਲ ਲੈ ਆਉਣਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਦੇ ਸਰੋਵਰਾਂ 'ਚ ਉਦੋਂ ਜਲ ਹੋਵੇ ਈ ਨਾ। ਚਲੋ ਜੇ ਗੁਰੂ ਮਾਹਰਾਜ ਨੂੰ ਭਾਵੇ। ਹਾਂ! ਸੇਵਾ ਦੀ ਕੋਈ ਕੰਮ ਦੀ ਲੜਕ ਨਾ ਐਵੇਂ ਐਵੇਂ ਸਾੜ ਦੇਵੀ। ਕੱਖ ਕੰਡਾ ਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਓ, ਨਈਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਪਾਥੀਆਂ ਲੈ ਲਿਓ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਸਾੜ ਦੇਣਾ, ਨਹੀਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੇ ਆਣ ਦੁਆਲੇ ਹੋਣਾ ਏ।

(ਲਾਗੇ ਬੈਠੀ ਸੰਗਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਨ ਲਗੀ। ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਹ ਬਚਨ ਨਾ ਕਰੋ।)

ਉਏ! ਮੈਂ ਆਹਨਾਂ ਸੰਗਤ ਸੇਵਾ 'ਚ ਈ ਲੱਗੀ ਰਹੇ। ਸੇਵਾ ਛੱਡ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਨਾ ਭੱਜੀ ਆਵੇ। ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਸੇਵਾ ਵੱਡੀ ਏ?

ਰੁਬਾਈ

ਹਰਮੋਹਨ ਸੇਖੋਂ

ਹਰ ਪਲ ਤੇਨੂੰ ਪੁਕਾਰੇ ਦਿਲ।

ਵਕਤ ਆਖਰੀ ਹੁਣ ਤੇ ਮਿਲ।

ਸੀਉਂ ਨਾ ਸਕੀਓਂ ਜਖਮ ਅਸਾਡੇ।

ਕਫਨ ਤੇ ਹੁਣ ਆਕੇ ਮਿਲ।

ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਵਾਸਲਾ ਜੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਸਤੇ ਬਦਲ ਲੇਣੇ

ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹੰਝੂ ਹੁਣ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਠੱਲੇ।

ਖੁਦ ਸੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫਸਕੇ ਲਾ ਗਈ ਰੋਗ ਅਵੱਲੇ।

ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਯਾਰਾ ਤੂੰ ਇਹ ਸਾਨੂੰ,

ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਧਰ ਜਾਣਾ ਸਜਣੋਂ ਅਸੀਂ ਇਕੱਲੇ।

ਅੱਜ ਵੀ ਉਹਨੀਂ ਰਾਹੀਂ ਖੜਾ ਤੇਨੂੰ ਉਡੀਕਾਂ,

ਜਿਥੇ ਰੋਕ ਗਏ ਸੀ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਝੂਠੇ ਲੱਲੇ।

ਮੁੱਦਤਾਂ ਲੰਘੀਆਂ ਨਾ ਮੁੜਿਓਂ ਕਰਕੇ ਝੂਠੇ ਵਾਇਦੇ,

ਜਖਮ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਜੋਖਨ ਤੇ, ਕੱਲ੍ਹ ਜੋ ਸੀ ਅੱਲੇ।

ਹੁਣ ਨਾ ਸੋਚੋਗੀ ਤੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਰੋ ਕੇ,

ਖੁੰਬ ਜਾਊ ਇਹ ਹੁਸਨ ਜਵਾਨੀ ਗੁਰੂ ਕੁਝ ਨਾ ਪੱਲੇ

ਫਿਰ ਲਭੇਗੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਤੜਫਾ ਕੇ,

ਉਸ ਵਕਤ ਤੱਕ ਗਏ ਹੋਣਗੇ 'ਸੇਖੋਂ' ਯਾਰਾ ਚੱਲੇ।

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ-ਨੀਉਟਨ ਨਿਵਾਸੀਆਂ
ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਡਰੀਮ ਫਲਾਵਰਜ਼ ਐਂਡ
ਗਿਫਟਸ ਦੀ
ਨਵੀਂ ਦੁਕਾਨ ਨੀਉਟਨ ਸਕੁਐਰ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹ
ਗਈ ਹੈ

- ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਜਬ ਹਨ
- ਗਿਫਟ ਦੇਣ ਲਈ
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਲਈ
- ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਸਮੇਂ
- ਹਸਪਤਾਲ ਆਰਡਰ
- ਤਾਜ਼ੇ, ਸੁੱਕੇ ਅਤੇ ਸਿਲਕ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

226 - 7093 King George HWY.
SURREY, B.C. [located in Newton Square]

Ph. 591-7112

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ : : ਭਾਸ਼ਾਈ ਮਸਲੇ

—ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ

ਨਿਰੋਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਦਾ ਸੁਆਲ ਭਾਵੇਂ ਹਰ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦੋਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਅਰਥਾਤ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਲਾਕਾਈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਧਾਰਾ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਰਾਜਧਾਨੀ ਯੋਜਨਾ ਖੇਤਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ... ਕੁਝ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਇਲਾਕੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਭਾਗ ਸਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਬਕਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਕੁਝ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਕਿਹੜੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਮੰਨ ਕੇ ਸਮੀਪਤਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਾਂਝ ਦਾ ਅਸੂਲ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਭੁਨਿਆਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਿਰਣਾ 31 ਦਸੰਬਰ 1985 ਤਕ ਦੇ ਦਏਗਾ ਤੇ ਦੋਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਆਮ ਇਲਾਕਾਈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਡਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲੇ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਕੰਮ ਇਕੋ ਵੇਲੇ 26 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੁਆਬੀ ਦਾਅਵੇ

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਦਬੰਦੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਜਿੱਠਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਤੇ ਜੁਆਬੀ ਦਾਅਵੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਏਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ। ਪਿੰਡ ਬੰਤਰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਇਕਾਈ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਮੀਪਤਾ ਦਾ ਅਸੂਲ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੀ ਭੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਇਥਾਰਤ ਦੇ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੇ ਪਾਠ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਲਾਕਾਈ ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੇ ਸੁਆਲ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਇਲਾਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡੁ ਇਲਾਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਪਰੋਂ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਮੰਨ ਕੇ ਨਿਰੋਲ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰੰਤਰ ਨਿਰਣਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਬੜਨਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਤਾ ਕੁ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਗੁੱਝੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇਥਾਰਤ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸੁਰੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰੰਭਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁਜਵੀਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਧ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਣੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸੁਰੰਤਰ ਲੱਭਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕੇ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੋ ਪੂਰਵ-ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਕਤ ਇਥਾਰਤ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਮਾਨ ਹਨ।

ਹੱਕ ਬਜਾਨਬ

ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਪੂਰਵ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ੀ ਦੂਜੀ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਹਰ

ਹੀਲੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਮਿਲਾਏ ਜਾਣੇ ਹੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਾਂ ਖਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਕੇਵਲ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਉਪਰ ਹੀ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰੋਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਰਵੇਖਣ ਮਗਰੋਂ ਦੋਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ 'ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ੀ' ਇਲਾਕਾ 'ਉਏ' ਹੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਸੁਰਤ ਹਾਲ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਪੈਂਤੜਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਗੇ?

ਚੰਗੇ ਭਾਗੀ ਇਸ ਅੜਾਉਣੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਆਸ਼ਾ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਇਹ ਕਿਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚਲੇ ਕਿਸੇ ਸੰਕੇਤ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ ਧਾਰਨਾ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰਣੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਮੰਨ ਕੇ ਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਮੀਪਤਾ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰੋਲ ਭਾਸ਼ਾਈ ਖਾਸਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਦੇਣੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਭਾਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਹੱਕ ਬਜਾਨਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਆਸ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਅੰਧਇਲਾਕਾਵਾਦੀ, ਅਨਸਰ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ “ਮੈਂ ਨਾ ਮਾਨੂੰ” ਦੀ ਰੋਟ ਪਏ ਲਗਾਉਣ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਿਰੋਲ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੋਈ ਉੱਗਲ ਨਾ ਧਰੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਝਿਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸ਼ਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵੇਲੇ ਇਸ ਭੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਆਧੀ, ਰਾਠੀ, ਮਲਵਈ, ਭਟਿਆਨੀ, ਰਾਠੋਰੀ ਤੇ ਬਾਂਗੜ ਆਦਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਨੀਮ-ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਜਾਰਜ ਗੁਇਰਸਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪੁਆਧੀ

‘ਪੁਆਧੀ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਪੂਰਬ’ ਅਤੇ ਪੁਆਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਸ ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਆਧੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਅੰਬਾਲੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਰੋਪੜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਬਿਆਸ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਬਸੀਮੇ ਤੱਕ, ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਲਗਭਗ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਬਾ ਵਾਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਲੁਧਿਆਣੇ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲੇ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲੇ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਵਾਡੇਰੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਮਾਲਵਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੁਆਧੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਬ ਵਲ ਪੁਆਧੀ ਬਹੁਤ ਅਗਾਂਹ ਤਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਬਾਲੇ 'ਚ ਇਹ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਪਟਿਆਲੇ ਨਾਭੇ ਤੇ ਜੀਂਦ ਦੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰਬੀ ਲੰਬਕਾਰ ਦੇ 76ਵੇਂ ਦਰਜੇ ਤੀਕ ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਤੀਕ ਵਾਕਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਤੇ ਬਾਂਗੜ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਬਾਹਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਘੱਗਰ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਚਾਧੇ ਵਸਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਮੋੜ ਕੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਉਪ-ਬੋਲੀ ਰਾਠੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲਾ ਹਿਸਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਬੋਲੀਆਂ ਬਾਂਗੜ ਅਤੇ ਬਾਗੜੀ ਹਨ।

(ਗੁਇਰਸਨ ਐਨ ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਨਾ 73)

ਰਾਠੀ

ਪੱਛਮ ਵਲੋਂ ਏਧਰ ਆ ਕੇ ਜ਼ਿਲਾ ਹਿਸਾਰ ਵਿਚ ਘੱਗਰ ਦੀ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਵਸੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਚਾਧੀ, ਪੱਛਮੀਏ ਅਤੇ ਰਾਠ ਜਾਂ ਜਾਬਰ ਲੋਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਚਾਧੀ ਜਾਂ ਰਾਠੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬੋਲੀ ਘੱਗਰ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੰਡ ਜਾਂ ਨੈਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਵੇਂ ਪਚਾਧੀ, ਰਾਠੀ, ਜੰਡ, ਨੈਲੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਓਹੀ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਪੁਆਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਇਸਦੇ ਤੁਰਤ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਪੱਛਮੀ ਹਿੰਦੀ ਦੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਂਗੜ ਦੀ ਨਰੋਈ ਛਾਪ ਹੈ। (ਓਹੀ ਪੰਨਾ 90)

ਮਲਵਈ

ਇਸ ਲੇਖ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਮਲਵਈ ਦੇ ਬਾਰੀਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੇਵਲ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਦੁਆਟਾਂ ਹੈ ਕਿ ਗੁਇਰਸਨ ਨੇ ਉਕਤ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 71 ਉਪਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਨਮੂਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਮਲਵਈ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਇਥਾਰਤ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸੰਬੰਧਤ, ਸੰਖਿਆ-ਸੰਕੇਤ, ਅਖਾਉਤਾਂ ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹਨ।

ਭਟਿਆਨੀ

ਬਕੋਲ ਗੁਇਰਸਨ “ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਚਾਧੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਰਾਠੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੱਸੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀਕਾਨੇਰ ਦੇ ਭੱਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੋ ਨਾਮ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਭੱਟੀ ਜਿਹੜੀ ਉਪ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਨਾਂ ਰਠੌਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਨਾਂ ਰਾਠੀਆਂ ਇਕੋ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਚਾਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਰਾਠੀ ਪੁਆਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿੰਦੀ ਦੀ ਮਿਸ਼ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਭੱਟੀਆਂ ਦੀ ਰਾਠੀ ਜਾਂ ਰਾਠੌਰੀ ਮਲਵਈ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਤਰੀ ਬੀਕਾਨੇਰ ਦੀ ਬਾਗੜੀ ਦਾ ਰਲਾ ਹੈ।

“ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਠੀ ਇਕ ਕਬਾਇਲੀ ਬੋਲੀ ਹੈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਦੱਖਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਾਸੀ (ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਭੱਟੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ) ਉਹ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਗੜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਬੋਲੀ ਦੇ ਇਸ ਰੂਪ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਪਰਖ ਪੜਚੋਲ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਾਗੜੀ ਕਤੌਰੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇਨ ਬਿਨ ਭੱਟੀ ਜਾਂ ਰਾਠੀ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਬਾਗੜੀ ਦੀ ਮਿਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰ ਦੂਜੀ ਹਾਵੀ ਹੈ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਭੱਟੀਆਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਕਬੀਲਿਆਂ, ਦੇਵੜੂ, ਜੋਧਾ ਰੋਸੀਵੱਟ ਜਾਂ ਰਾਠੌਰ ਕਈ ਨਾਮ ਹਨ।

ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਂ ਅੰਤਲੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਨਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੇ ਮਮਦੋਟ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਵਿਚ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਸੱਜੇ ਕੰਢੇ ਤੱਕ ਦੇ ਕਾਫੀ ਲੰਬੇ ਚੌੜੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੀਕਾਨੇਰ ਦੀ ਰਾਠੀ ਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੀ ਰਾਠੀ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹੈ — ਕੇਵਲ ਬਾਗੜੀ ਮਿਲੀ ਗਵਾਰੂ ਪੰਜਾਬੀ। ਬੋਲੀ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚਲੀ ਅਨੁਪਾਤ ਖਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਦੇ ਆਮ ਲੱਛਣ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿਸ਼ਰਤ ਜਿਹੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਭ ਨਮੂਨਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨਾਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਦਰ-ਮੁਕਾਮ ਭਟਿਆਨੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਟਿਆਨੀ ਆਖਦਾ ਹਾਂ।” (ਓਹੀ ਪੰਨਾ 128)

ਜਾਮਨੀ

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਗੁਇਰਸਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਆਮ ਮਾਰਗ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਜਨ-ਸਮੂਹਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਤੇ, ਮਰਨ-ਪਰਨਿਆਂ ਵੇਲੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਵੈਣ ਤੇ ਅਲਾਹੁਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਰੂਪ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕੱਟ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿੱਤ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਿਆ-ਰੂਪਾਂ, ਸਬੰਧਕਾਂ, ਪੜਨਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕਰਮਵਾਰ ਅਧਿਐਨ, ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸੁਆਲ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮੁਕਾਮ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਦੋ ਉਘੇ ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਡਾ. ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਮੂਲੀਅਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੱਖ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗ 'ਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੱਕੀ ਜਾਮਨੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ-ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕਰ ਵਾਦਵਿਵਾਦ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਹਿਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟੇ

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ :—

1. ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁੱਖ ਧਿਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ।
2. ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਮੂ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਡੋਗਰੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਹੀ ਇਕ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।
3. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਡੋਗਰੀ, ਕਾਂਗੜੀ, ਭਟਿਆਨੀ ਤੇ ਕਹਿਲੂਰੀ ਆਦਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੀ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲੇ ਬਹੁਤ ਸਥਾਨਕ ਅੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਗੁਇਰਸਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਹੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਨੀਮ-ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ।
4. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪੁਆਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰੋਂ ਆ ਕੇ ਵਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨਿਗੂਣੇ ਜਿਹੇ ਓਪਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਭੁਨਿਆਦੀ ਖਾਸੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।
5. ਮੌਜੂਦਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ, ਪੁਆਧੀ, ਬਾਂਗੜ, ਰਾਠੀ, ਭਟਿਆਨੀ, ਪਚਾਧੀ ਆਦਿ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ,

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 13 ਤੇ)



Gurdial Singh(Gaddey)

Super Star Plumbing & Electrical Heating Supply Ltd.

4270 Fraser Street, Vancouver, B.C.

Phone 874-0511

ਆਪਣੀਆਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੰਬਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਪਲੰਬਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਐਸਟੀਮੇਟ ਮੁਫਤ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਪਲੰਬਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਤਸਲੀਬਖਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਰਾਜੀਵ-ਜ਼ਿਆ ਮਿਲਣੀ

ਨੀਊਯਾਰਕ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਦੋ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਨਾਲ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਚੀਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ 14 ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ 40ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਸੁਲਾਹ-ਸਵਾਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਕਿ ਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚੀਨ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿਚ ਐਟਮੀ ਧਮਾਕਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ। ਚ ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚੀਨ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿਚ ਐਟਮੀ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜ਼ਿਆ 26 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਪੁੱਜੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਨੇ ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਦੋਂ ਵੀ 'ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ' ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੁਮਾਰੀ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁਟੋ ਜਦੋਂ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁਣ, ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕਿ ਕੁਮਾਰੀ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਨੇ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਇਹ ਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੂਬਾਈ ਹਕੂਮਤ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 12 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਹੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਨੀ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਬੀਕਾਨੇਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੀਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਨਾਮਣਾ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗੋਲੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਧਿਰੋਸ਼ੀਰ ਤਲਾਸ਼ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਅਨਿਆਈ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਕੀ, ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਤੀ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਪ੍ਰਭੂਪਕੀ ਨੌਈਅਤ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਈ ਹੋਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਖਾਸੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਉਚਿਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤਾਈਂ ਨਿਆਂ ਪੂਰਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੋਰ ਅਵੇਸਲਾਪਣ ਕਿਸੇ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੀ ਵਿਦਿਅਕ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਉਹ ਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਜਨਮ-ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਾਰੇ ਹੱਥੀਂ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨੌਸ ਪਹਿਲ-ਕਦਮੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਘਰੂਟਾ — ਘਰੂਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ

● ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ — (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਪਰਚੇ ਨੇ ਦੇਖੇ ਜੈਸੀ ਖੇਡ ਖੇਡੀ ਹੈ ਕਿ ਚਲੰਤ ਨੰਬਰ ਛਪੇਗਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਛਾਪ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚ ਨਹੀਂ, ਮੁੱਲ ਵਧਾ ਕੇ ਛਿੱਲ ਲਾਹੁਣੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ।

● ਨੋਟ: ਇਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਫੁਨ ਆਏ (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਈਆਂ ਨੇ ਫਿਰਕੂ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੁਣੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਨਾਸਮਾਰਨ ਡਿੱਠਾ ਵਾਂ।

● ... ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ... (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਤੇਰੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਰਖ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਭਾਈ ਨੇ ਉਹ ਕੁਝਰ ਤੋਲਿਆ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਹੀ ਬਖਸ਼ੇ।

● ਬਾਬਾ ਦੱਲ (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਹੁਣ ਤਾਈਂ ਬਗਾਨਿਆਂ ਦੀ ਬੋਇਜ਼ਤੀ ਕਰਕੇ ਲੰਗੂਰ ਵਾਂਗ ਚਿੜ ਚਿੜ ਕਰਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲੀ 'ਦਲ' ਨੂੰ 'ਦੱਲ' ਲਿਖ ਕੇ ਮਖੌਲ ਕਰਦੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤਾਂ ਸ਼ਰਮ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

● ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੋ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)

— ਪੁਲਸੀਏ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ।

● ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਇਆ ਕਰ ਦੇਣਗੇ (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਤੁਹਾਡੀ ਖਬਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਚਾਈ ਹੈ, ਧਿਆਨ ਸਿੱਧ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਖਤਮ ਕੀਤਾ, ਬਾਦਲ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਤਲਵੰਡੀ ਹੋਰਾਂ, ਤੇ ਬਰਨਾਲੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨੀਏ, ਤੇ ਭਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਤੇ ਨਿਊਵੇਸਟ ਚੌਂ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ?

● ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕੌਂਸਲ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਗੋਲੀਜ਼ — (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਮੰਗਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਮੰਗਣਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਰੋਗਨ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆ ਉਲ ਹੱਕ ਤੋਂ ਮੰਗਣਾ ਹੈ?

● ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਸੀਅਤ ਖੁਦ ਮੀਆ ਫਸੀਅਤ (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਉਰਦੂ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਸਿੱਕੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਔਰਦੂ ਦਾ ਭੁੱਗਾ ਕੁੱਟ ਕੇ ਬੇਸੁਆਦੀ ਕਰਨ ਡਿੱਠਾ।

● ਲੜਾਈਆਂ ਝਗੜੇ ਤੇ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ — (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਡੱਬੂ ਹੁਣ ਕੋਧ ਤੇ ਬਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੀਲੀਆਂ ਨਾ ਲਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਪੰਛੀ ਮੱਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਨੱਕ ਰਗਨੜੇ ਨਾ ਪੈਂਦੇ।

● ਕਰੇਕ ਕਮਾਂਡੋ ਸੁਕੋਡ (ਇ: ਕ: ਟਾ:)

— ਫਿਰਕੂ ਪਰਚਾਰਕ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ?

● ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਤੇ ਹਮਲਾ (ਕੈ: ਦਰਪਣ)

— ਘਰੂਟਾਂ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਖੋਰ ਇਹ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਬੁਖਲਾਹਟ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੀ ਹੈ।

● ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੀਊਯਾਰਕ ਵਿਚ (ਕੈ: ਦਰਪਣ)

— ਉਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਪੀਲੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲੇ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਗਏ

● ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਕਾਲੇ ਲੋਕ ਇਸ ਜੁਲਮ ਵਿਰੁਧ ਉਠ ਖੜੋਤੇ ਹਨ

— ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਨ, ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਔਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਈ।

● ਪਾਕਿ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਂਤਮਈ (ਜ਼ਿਆ ਉਲ ਹੱਕ)

— ਜਿਵੇਂ ਭੁੱਟੇ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣਾ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਾਸਤੇ ਸੀ?

● ਜੈ-ਵਰਧਨੇ ਸਮਝੋਤੋ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ (ਕੈ: ਦਰਪਣ)

— ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਵਿਚ ਅਮਨ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰੋ।

● ਬੀਤੇ ਤੇ ਇਕ ਝਾਤ (ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ)

— ਬਚੁਰਗੇ ਦਕਿਆ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਬੀਤਿਆ, ਝਾਤ ਕੀ, ਹੋਰ ਬਬੇਰਾ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ, ਪੰਨਵਾਦ।

● ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਬਹੁ ਸੰਮਤੀ ਕਿਸੇ ਵੱਖ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ)

— ਢਿਲੋਂ ਸਾਹਿਬ ਗੱਲ ਤੁਹਾਡੀ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਵੀ ਠੀਕ ਸੀ ਪਰ ਅਕਲ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣੀ ਔਖੀ ਹੈ।

● ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

(ਸਿੰਘਰਸ਼)

— ਦਰਦੀ ਜੀ ਕੀ ਲੋਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਚੋਂ, ਜੋ ਪਤਾ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ।

● ਅਰਾਵਾਤ ਨੇ ਆਵਾਤ ਖੜੀ ਕਰ ਦਿਤੀ (ਸਿੰਘਰਸ਼)

— ਗੱਲ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵ ਵੀ ਦੇਖ ਲਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਸਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

● ਕਿਉਂ ਬਣੀ ਨਾ ਗੱਲ? (ਸਿੰਘਰਸ਼)

— ਟਰੇਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ?

— ਪੁਲਸ ਝੂਠੀ ਅਕਾਲੀ ਸੱਚੇ (ਸਿੰਘਰਸ਼)

— ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ?

● ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਬਿਲ ਬੈਨਿਟ ਨੇ ... ਐਥਨਿਕ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਰੋਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ (ਸਿੰਘਰਸ਼)

— ਫੋਟੋ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਫਿਰਕੂ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਨਿਆਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਲਈ ਖਿੱਲਾਂ।

ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸੱਜਣਾ ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲ ਨ ਜਾਣਾ,
ਤੇਰੇ ਪਿੱਛੋਂ ਰੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਡੀ ਚਿੱਤ ਪਰਚਾਣਾ..
ਘੁਟ-ਘੁਟ ਕੇ ਇਹ ਮਰ ਨਾ ਜਾਵਣ ਸਾਡੇ ਨੱਥੇ ਪਿਆਸੇ,
ਕਦ ਬੀਜੇਂਗਾ ਆ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਾਸੇ..

ਦਸ ਜਾਹ, ਕਦ ਤੱਕ ਮਾਸ ਅਸਾਡਾ ਹਿਜਰ ਤੇਰੇ ਨੇ ਖਾਣਾ,
ਆ ਸਾਥੀ ਦੇ ਪਲ ਰਲ ਬਹੀਏ ਭਲਕੇ ਵਿੱਛੜ ਜਾਣਾ..

ਚਾਨਣ ਦੀ ਘੁੱਟ ਬਦਲੇ ਜਿੰਦੇ, ਘੱਰ ਹਨੇਰੇ ਗੁੰਦੇ,
ਫੁੱਲ ਅਤੇ 'ਪਰਦੇਸ਼ੀ' ਰੋਣਕ ਪਲ ਦੇ ਪਲ ਦੀ ਹੁੰਦੇ..



JIM PATTISON

PONTIAC - BUICK - CADILLAC and GMC

3434 MAIN ST. VANCOUVER, B.C.

Tel. 879-4233



1985 ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪੌਂਟੀਅਕ ਲਾਈਨ Parlard Gill

ਫਾਇਰਫਲਾਈ - ਸੱਨਬਰਸਟ - ਅਕੈਡੀਅਨ - ਟੀ1000 - ਸੱਨਬਰਡ - ਫੀਰਦਰ

ਫੀਰੋ - ਫਾਇਰਬਰਡ - ਟਰਾਂਜ਼ਐਮ - ਗਰੇਂਡਐਮ - ਪੌਂਟੀਅਕ 6000 -

ਬੋਨਾਵਿਲ ਅਤੇ ਪੇਰੀਜ਼ੀਅਨ

—ਬੀਊਕ ਲਾਈਨ

ਸਕਾਈਹਾਕ - ਸਕਾਈਲਾਰਕ - ਸੈਂਚਰੀ - ਗੀਗਲ ਸੋਮਰਸੈਟ - ਗੀਗਲ - ਲੇਸਬਰ

- ਈਲੇਕਟਰਾ ਪਾਰਕ ਐਵੇਨੀਊ - ਈਵੀਰਾ

ਕੈਂਡਲਿਕ ਲਾਈਨ

ਡੀਵਿੱਲ - ਫਲੀਟਵੁੱਡ - ਐਲਡਰਡੋ - ਸਵਿੱਲ - ਜੀ ਐਮ ਸੀ - ਪਿੱਕ ਅਪ -

ਵੈਨ - ਜ਼ਿਮੀ ਅਤੇ 4x4 ਵੀਲ ਡਰਾਈਵ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਹਨ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ Chevrolet, Oldsmobile Or Toyota Line ਦੀਆਂ

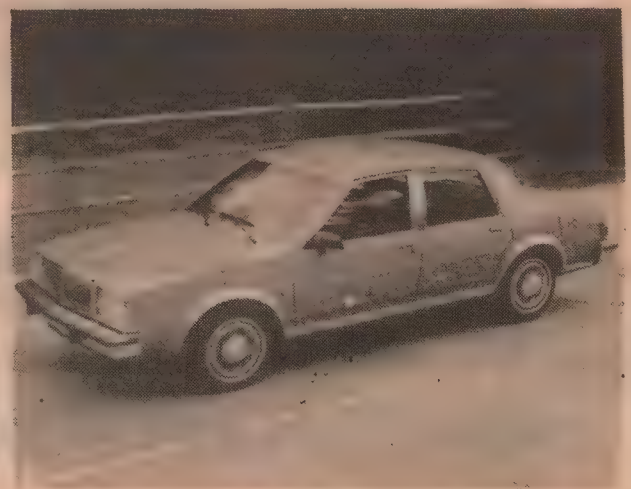
ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :-

ਪਰਲਾਦ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ



Bus. 879 - 4233

Res. 435 - 1834



ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 10.30 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
4.00 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਆਪਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

BUY DIRECT FROM IMPORTER

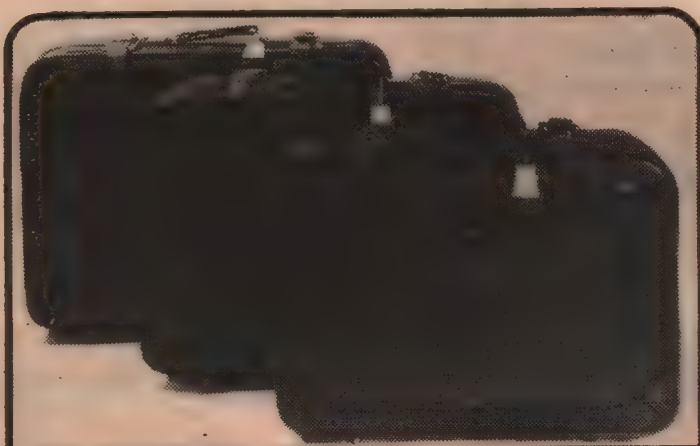
ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਟੋਰ ਤੇ ਦਰਬਨ ਦਿਉ। ਜਿਥੇ ਜੰਬੋ ਜੈਟ ਦੇ ਸੁਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਚੈਕ ਕਰੋ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੇਪ ਰੀਕਾਰਡਰ, ਗਰਾਈਂਡਰ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਬੈਲੰਡਰ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ

ਘੜੀਆਂ ਹੀ ਘੜੀਆਂ

AS low as

\$4.95



SOFT-SIDED LUGGAGE SALE

Roomy suitcases on wheels with self-healing YKK zippers. Brass hardware and buckles, 2 top support straps. Wine or dark blue. Choose from:

32" CASE	
With wheels, SALE	46.88
30" CASE	
With wheels, SALE	42.88
28" CASE	
With wheels, SALE	36.88

LEAR JET STEREO

40-WATT AUTO SOUND SYSTEM

Mod. 63350

- ★ AM/FM stereo radio with stereo cassette player.
- ★ 40 watt power booster.
- ★ Two slimline co-axial stereo speakers with 10 oz. magnets.

Complete with hardware & mounting bracket. **\$99⁹⁵**

Fits most GM, Ford & import cars.

LEAR JET WARRANTY

a) STEREO: TWO YEAR PARTS & LABOUR

b) SPEAKERS: ONE YEAR REPLACEMENT



\$12.95

LEAR JET STEREO

HI-POWER AM/FM STEREO RADIO WITH STEREO CASSETTE PLAYER

A-31 Sale **\$179⁹⁵** Built-in 5 Band Graphic Equalizer.

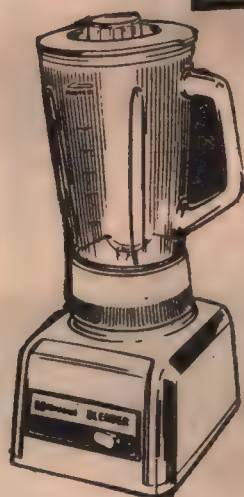
6950

6"x9" 3-Way Hi-Power 120 Watts Output.

GET SPEAKERS FREE WITH THE PRICE OF CASSETTE

PACKAGE DEAL

Sale **\$89⁹⁵** pair **\$179⁹⁵**



GRINDER & BLENDER

Multi Voltage, Operates on AC /220 volt.

\$39.95

LEAR JET STEREO

AUTO REVERSE STEREO CASSETTE PLAYER

A-89

Fits most GM, Ford & import cars.

With AM/FM Stereo Radio Bass/Treble, PSS, LO/DX Fader, Pre-amp out, 3-way Opening, 12 Watts.

HIGH POWER 6"x9" 3-WAY SPEAKER SYSTEM

PACKAGE DEAL **\$199⁹⁵**

8693

LEAR JET WARRANTY

a) STEREO: TWO YEAR PARTS & LABOUR

b) SPEAKERS: ONE YEAR REPLACEMENT

SANYO

SYSTEM 220

High Quality Sound — Advanced Features

- 20 watts (RMS) per channel
- LED function display
- Cassette deck with soft-touch controls and Dolby noise reduction
- Semi-automatic turntable
- Precision balanced rotary fly-wheel tuning system

\$449⁹⁵

(13-40)

SHALIMAR GIFTS LTD.

LONDON LOAN & PAWNBROKERS LTD.

7 West Hastings, Vancouver, B.C. V6B 1G4

Ph. (604) 685-7050

CANADIAN SURPLUS

COMPLETE LINE OF:

- HOUSEWARES
- HARDWARE
- CAMPING
- ELECTRONICS
- CLOCKS
- LUGGAGE
- NOVELTY ITEMS
- WATCHES
- AIR TOOLS
- CAR STEREOS
- AND MUCH MORE

CANADIAN SURPLUS INC.

19535 FRASER HWY. SURREY/LANGLEY • PHONE 530-1211

(LONDON CENTRAL - NEXT TO LONDON DRUGS)

OPEN: MON. TO WED., SAT. 9.30-6.00 p.m. THURS. - FRI. 9.30-9.00 p.m. SUNDAY - 10.00 - 5.00 p.m.

ਪ੍ਰਸਤਕ 'ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ' ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਗਮ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 13 ਅਕਤੂਬਰ 1985 ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਤਕ 'ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ' ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਗਮ 'ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ' ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕੈਨੇਡਾ ਭਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸਤਕ 'ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ' ਮੁਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਵਲੋਂ ਰਚੀ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਬੋਲੀਆਂ, ਟੱਪਿਆਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਜਨ ਸਾਧਾਰਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੜਕਟ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਭੰਗਤੇ ਅਤੇ ਗਿੱਧੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ-ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੇ ਕਵੀਆਂ ਵੱਟੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਕ ਵਡਮੁੱਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਆਰੰਭ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਕ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਵਡਮੁੱਲਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਕ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

'ਸੂਰੀ' ਅਮਰਜੀਤ ਨੇ 'ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਵੈਨਕੂਵਰ' ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਚਿੰਤ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਮਿਊਜ਼ੀਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ 'ਹੁੰਦਲ' ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਸਤਕ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਵੈਨਕੂਵਰ' ਨੇ ਹੁੰਦਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਕ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੁਖੀ ਯਥਾਰਥਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਨ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਘੇਰਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ 'ਹੁੰਦਲ' ਹੋਰ 'ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ' ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦੋ ਗੀਤ ਵੀ ਗਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੇ ਬੜਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਨੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਵਰਨਣਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਸਰਹਾਣਾ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਨੇ ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਇਸ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ' ਦੇ ਗੀਤੀਕਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਉਨੀ ਹੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਨੀ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਕ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬੱਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਕਾਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਰਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਰਚੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਤਰਕ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ 'ਗਿੱਲ' ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਨੇ ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਪਰ ਪੈਂਦੇ ਆਰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸਤਕ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਮਲ ਦੀ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰਚਨਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਉਪਰਮਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਵਲੋਂ ਹੀ 'ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ' ਦੀ ਟਾਈਪ ਸੈਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕਈ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਨਿੱਘੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ।

ਇੰਡੀਆ ਮਹਿਲਾ ਐਸੋ. ਵਲੋਂ ਬੀਬੀ ਬਲਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਕ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਇਸਤਰੀ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਨਿਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਬੋਲੀਆਂ ਦਾ ਬੜੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਕ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕੌੜੀਆਂ ਸਚਾਈਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲ 'ਸੁਮਲ' ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਕ 'ਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗੀਤ 'ਦੀਵਾ ਬਲੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ' ਤਰਨੰਮ ਨਾਲ ਗਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਲੋਕ ਕਵੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ 'ਮਾਸਟਰ' ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੀਤ ਨੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੰਗ ਉਘਾੜ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਲ ਨੂੰ ਰਮਣੀਕ ਬਣਾ ਦਿਤਾ। ਇਹ ਗੀਤ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਇਕ ਸਦੀਵੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਨ ਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗੀਤ ਹੈ।

ਅਵਤਾਰ ਜੰਡਿਆਲਵੀ ਨੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਦੇ ਮਾਨਸਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੈਂਦੇ ਅਸਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਲੰਬੀ ਕਵਿਤਾ 'ਚੋਂ ਦੋ ਬੰਦ ਪੜ੍ਹੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਪੱਦਾ ਨੇ ਦੋ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਲਾਲੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਕ 'ਚੋਂ ਲੋਕ ਬੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਟੱਪੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗਾਏ। ਜਰਨੈਲ 'ਲੇਲ' ਨੇ ਦੋ ਗਜ਼ਲਾਂ ਗਾਈਆਂ।

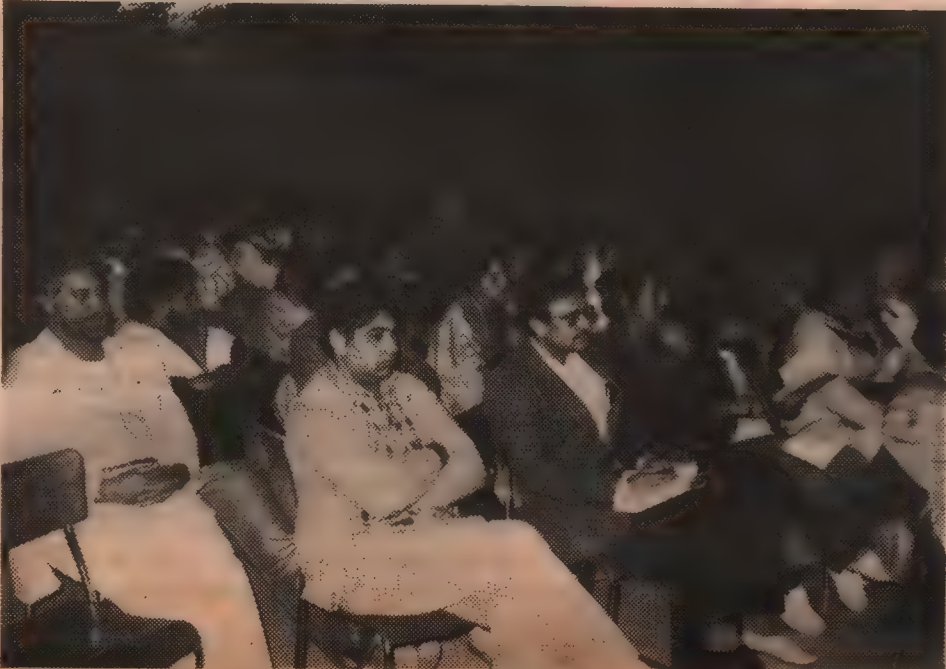
ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਸਤਕ ਸੰਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਪਾਲ ਰੰਧਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਲਜੀਤ ਜੋਹਲ 'ਸੂਰੀ ਇੰਡੀਆ ਆਰਟਸ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ, ਸੰਦੀਪ ਪਾਵਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋ. ਦੀ ਭੰਗੜਾ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਟੇਲੇਵੀਜ਼ੀਓਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਪ੍ਰਸਤਕ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਈ ਗਈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਮੁਹਿੰਦਰ 'ਸੁਮਲ' ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਟੀ ਪਾਰਟੀ ਦਿਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।



ਅਤਰਜੀਤ ਸੂਰੀ ਦੇਵਿੰਦਰ 'ਹੁੰਦਲ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਕ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ



ਸੁਭਵਾਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ



ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਰਛਪਾਲ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਗੁਰਪਿਆਰੀ ਸਿੰਘ



ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਆਏ ਅਵਤਾਰ ਜੰਡਿਆਲਵੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਦੇ

ਸੁਨਹਿਰੀ - ਗੱਲਾਂ

- ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਚਾਜ਼ ਉਸਦੀ ਅਕਲ ਹੈ।
- ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਚੀਜ਼ ਉਸਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਹੈ।
- ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਹਰ ਸਾਹ ਇਕ ਕਦਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸਨੂੰ ਮੌਤ ਵਲ ਤੋਰੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਜਿਸ ਲਈ ਕੈਦ ਹੈ ਕਬਰ ਉਸ ਲਈ ਆਰਾਮਗਾਹ ਹੈ।
- ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਇਕ ਬੇਖਬਰ ਸਾਥੀ ਹੈ।
- ਹਾਲੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਵਰਗਾ ਪਿਆਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਯਤਨੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਮਾਂ ਦੀ ਮੁਹੱਬਤ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਬੀਬਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਐਲਬਰਨੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਰੂਹ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ਹਕੀਮ ਲੁਕਮਾਨ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਆਦਮੀ ਸੱਚਾ ਦੋਸਤ ਢੂੰਢਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੱਚਾ ਦੋਸਤ ਬਣਨ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦਾ।
- ਫੀਬਾ ਗੈਸ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸਤੀ ਤੇ ਝੱਕ ਜ਼ਹਿਰ ਹੈ।
- ਜਦ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਘਰ ਵਿਚ ਆਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ, ਜੇ ਚੀਜ਼ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਛਿਲਕੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਉੱਟੇ ਤਾਂ ਕਿ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਛਿਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਨਾ ਰੋਣ।
- ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮਾ ਧਰਮ ਦਾ ਝੰਮੂ ਹੈ।

ਮੇਸ਼ਕਯ: ਡ.ਸ. ਅੰਗਣ

ਸਰ ਮੀਰ ਉਸਮਾਨ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਹਾਦਰ ਜੰਗ ਰਿਆਸਤ ਹੋਦਰਾਵਾਦ ਦਾ 10ਵਾਂ ਹਾਕਮ ਸੀ ਜੋ 1911 ਨੂੰ ਤਖਤ ਉਪਰ ਬੈਠਾ। ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਡੇਰਾ ਨਵਾਬ ਆਸਫ਼ ਜਾਹ ਅਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਨਮਾਨਤ ਜਰਨੈਲ ਸੀ। ਮੁਗਲ ਸਲਤਨਤ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਜਵਾਲ ਵਲ ਵਧਣ ਲਗੀ ਤਾਂ ਆਸਫ਼ ਜਾਹ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਾਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹਸਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਈ। ਉਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਦੌਲਤ ਤੇ ਹੀਰੋਮੰਤੀਆਂ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੋ ਨਿਜ਼ਾਮ ਉਸਮਾਨ ਅਲੀ ਖਾਨ ਨੂੰ ਬੇਬਾਹ ਸੋਨਾ, ਬਹੁਮੁਲੇ ਹੀਰੇ ਜਵਾਹਰਾਤ, ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਜੇਵੇਰਾਤਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਦੌਲਤ ਉਸ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਤਹਿਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਸਮੇਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਆਪਣੀ ਇਸ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਅਤਿ ਅਨੰਦਤ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਜਦ ਵੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਉਹ ਸੋਨੇ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਢੇਖ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ।

ਲਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸੌਂਝ, ਸੂਰ ਨ ਤਾਲ, ਕਿਸਤੀ ਸੰਭਾਲ, ਗੀਤ ਭਾਲ।

ਆਰਭ ਕਰ, ਸਫਰ ਪਛਾਣ, ਸੌਂਝ 'ਚ ਇੱਝ ਨ ਵਕਤ ਟਾਲ।

ਹਰ ਸੋਚਣੀ ਹੈ ਚੁਰ ਚੁਰ, ਹਰ ਇਕ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਹੈ ਮਲਾਲ।

ਜਿਹੜੇ ਲੁਕਾ ਗਏ ਅਜਾਬ, ਅੱਜ ਦਾ ਸਵਾਗ ਹੈ ਕਮਾਲ।

ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਪੱਕੜ ਖਿਡਾਰਨ ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ

ਲਾਡ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਘੀ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਖਿਡਾਰਨ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ 1975-76 ਤੋਂ 1984-85 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਔਰਤ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਲੋਬਲ ਪਾੜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਜਨਮ ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪੱਖੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪਿੰਡ ਸੰਧਵਾਂ ਵਿਖੇ ਸ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਸੰਧਵਾਂ ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਤੋਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਤੇ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿਖੇ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਿੰਡ ਵੀ ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਦੀ ਬਸਤੀ ਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦਾ ਪਿੰਡ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਇਕਬੀਰ ਹੇਠੀ ਪੰਜ ਭੈਣਾਂ ਹਨ ਤੇ ਪਰ ਭਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਭਰਾ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਇਕ-ਵੀਰ' ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਲਾਲਸਾ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਈ ਪਰ ਜੋ ਕਰਿਸ਼ਮੇ ਇਕਬੀਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਿਖਾਏ ਹਨ ਉਹ ਬੜੇ ਘੱਟ ਵੀਰ ਵਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗੋਲ ਚਿਹਰੇ, ਦਰਮਿਆਨੇ ਕੱਦ ਅਤੇ ਨਰੋਏ ਜਿਸਮ ਵਾਲੀ ਇਹ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰਨ ਆਮ ਕੁੜੀ ਸੰਗਲੂ ਹੋਣ ਦਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸਗੋਂ ਮਰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਗੜਕਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ੁਕਦੇ ਤੂਫਾਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸੀਹਣੀ ਵਰਗੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਕੰਬ ਉਠਦੇ ਹਨ। ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਕਬੱਡੀ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਹਰ ਇਕ ਸਾਈਡ ਤੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਖੱਬੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਖੇਡਣਾ ਵੱਧ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੋਨੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਦੀ ਉਡਣੀ-ਕਿੱਕ ਦੀ ਜਾਦੂਗਰੀ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਬੀਰ ਭਾਈ ਮਾਰਨ, ਗਿੱਟਾ ਫੜਨ ਅਤੇ ਕੀਡਿਆਲ ਦੇ ਪਿਛੇ ਜਾ ਕੇ ਘੇਰੀ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਕੁਲਬੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਪਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਲੱਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਹਾਕੀ ਅਤੇ ਹੋਂਡਬਾਲ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਖੇਡ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੁਲਬੀਰ ਕੌਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕਾ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਕਬੀਰ ਦੀ ਗੈਰਸਰੀਰੀ ਉਸਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਭੈਣਾਂ



ਇਕਬੀਰ ਅਤੇ ਹਰਸਿਮਰਨ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਬਾਸਕਟ ਬਾਲ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਹਨ।

ਇਕਬੀਰ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੀ ਅੱਠਵੀਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਾਕੀ ਖੇਡਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਦੁਰਾਹਾ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਉਤਮ ਖੇਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਚੁਣ ਲਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੱਠਵੀਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸਿਰ ਤੇ ਆ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਖੇਡਣ ਨਾ ਗਈ। ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਅਰਥਾਤ 1976 ਵਿਚ ਇਕਬੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚੋਂ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਦਾ ਤਗਮਾ ਦੁਆਇਆ ਤੇ ਪਟਨੇ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਜ਼ੋਹਰ ਵਿਖਾਏ। 1977 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 'ਚੋਂ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। 1978 ਵਿਚ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ।

1978 ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਟੀਮ ਨੇ ਭਿਲਾਈ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ 'ਚੋਂ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। 1978 ਵਿਚ

ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਕਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿਖਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਲਿਆ। ਇਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਸਰਵ-ਭਾਰਤੀ ਵਿਮਨ ਫੈਸਟੀਵਲ (ਜੈਪੁਰ) ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਇਕਬੀਰ ਨੇ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। 1980-81 ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਦਵਾਇਆ। ਇਸੇ ਵਰ੍ਹੇ ਹੀ ਇਕਬੀਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕਪਤਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਲਨ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿਤਿਆ। ਇਸੇ ਵਰ੍ਹੇ ਹੀ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸਾਂਗਲੀ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟੀਮ ਦੀ ਕਪਤਾਨੀ ਇਕਬੀਰ ਨੇ ਕੀਤੀ।

1983-84 ਵਿਚ ਮੰਡੀਕਲਾਂ (ਬੰਨਾਰ) ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਹੋਇਆ। ਇਥੇ ਇਕਬੀਰ ਨੇ ਸਰਵ-ਉਤਮ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਖੇਡ ਮੌਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕਬੀਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡ ਕੱਪ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਕਬੱਡੀ (ਬੰਬਈ) ਵਿਚੋਂ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤਗਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਇਕਬੀਰ ਦਾ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰਵ-ਉਤਮ ਪੰਜ ਖਿਡਾਰਨਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਖੇਡ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਸਵੀਕਾਰੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਖੇਡਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਰਕਰ ਰਿਹਾਅ

ਰਡੀਗਜ਼ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂਨਿਟ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਹੋਰ ਵਰਕਰਾਂ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਲ. ਨੂੰ ਬੁਝੇਲੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਸੀ। ਸ੍ਰ. ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਇਕਾਈ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਮਾਰ

ਫਗਵਾੜਾ — ਚੰਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੀ. ਜੀ. ਆਈ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ?

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ। ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੋਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਥਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤੀ, ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਫੜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਫੜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਭਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।



ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
ਨਵਾਂ ਫੋਨ:

OFF.(604)733-1644

Res.(604)228-0452

Malkit Singh Parhar

#201-1275 W. 6th Avenue,
Vancouver, B.C. V6H1A6

World-Wide Immigration To Canada and U.S.A. Ltd.

- ਬਿਜਨਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਥੋਂ ਲਵੋ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਡਾਇਵਰਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਡਾਇਵਰਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨ੍ਹਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਉਹੋ ਜਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਊਨ ਪੇਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਝੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ਼ ਬੈਝੇ ਤਾਂ ਬੈਝੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਾਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਬਿਜਨਿਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਸੀਅਤ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਨਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਗਰਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਗਰੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਗੋਰਮਿਟ ਉਸਦੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਟੈਕਸ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਹੀ ਵਸੀਅਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਤਲਾਕ - ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਜਾਂ ਹੱਲ

—ਗੁਰਮੀਤ ਐਮ. ਪੀ. ਸਿੰਘ

ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਹੱਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡਿਆਂ-ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਇਕ ਬੋਝ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਪਰਿਸ਼ਦੀ ਜਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਉਣਾ, ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਲਗਣਾ ਕਹਿ ਲਉ ਜਾਂ ਦਰੋਜ ਵਰਗੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਕਰਕੇ — — ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਲਾਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਔਸ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜੇ ਤਲਾਕ ਵਰਗਾ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲੱਗਿਆਂ ਭਿਜਕਦੇ ਨਹੀਂ। ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਤਲਾਕ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਇਨੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਨਿਰੀ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ।

ਤਲਾਕ ਦਾ ਅਸਰ ਕੇਵਲ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ 'ਤੇ ਪਛਤਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਿਟਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ 'ਤੇ ਅਸਰ

ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਜ਼ਤ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਤੇ ਨੀਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਲਾਕ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬੋਝ ਪਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਗਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਲਾਕ ਲੈ ਲੈਣ ਨਾਲ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿਹਨੇ, ਬੋਲੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘੁਟ ਵਾਂਗ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਖਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਜੀਅ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਖੱਟਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਣ ਖਾਤਰ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਵਰਤਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਘਮਦਰਦੀ ਵੀ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।

ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਔਰਤ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਵੀ ਹੋਣ) ਕਈ ਮਾਲੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਔਰਤ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਤੇ ਜੇ ਘੱਟ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ। ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵੇਂ ਬੱਚੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਰ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਬੋਝ ਬਣਨਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ, ਸਾਥੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਔਖਿਆਈਆਂ ਸਹਿਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤਲਾਕ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ

ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਜੋੜੇ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਉਲਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਛੋੜੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਠੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਤੇ ਮਾਂ ਜਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬੋਝ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਮਾਗੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਤਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਘਟੀਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਉਚਾਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਚੋਰੀ-ਚਕਾਰੀ, ਲੁੱਟ-ਮਾਰ, ਸਕੂਲੋਂ ਭੱਜਣਾ, ਕਹਿਣਾ ਨਾ ਮੰਨਣਾ, ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ, ਅਵਾਰਾਗਰਦੀ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਵੀ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੋਟੇ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਛਾਪੇ ਮਾਰਨ।



ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਉਤੇ ਅਸਰ

ਜਦ ਵੀ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਤਲਾਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੌਸ ਵਜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲੈਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਹੋਸ਼ੀਅਤ ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਨਸਿਕ ਬੋਝ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਫਿਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਔਖਿਆਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦੂਸਰਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਰਹੇਗਾ। ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਨੇ ਸਾਮਾਜਿਕ ਖੋਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੱਡੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਤਲਾਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਛੋਟੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਲਾਕ ਦੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚਾਂਸ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਛੋਟੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਵੱਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਇਨਾ ਡਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਚਿਜਕਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸੇ ਵਿਆਹ ਵਰਗੇ ਪਵਿਤਰ ਬੰਧਨ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੇ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਚਣ ਖਾਤਰ, ਹਰ ਜੋੜੇ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ।

ਸਨਅਤੀ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਬਲੈਕ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ

ਮੋਰਿਡਾ — ਪੰਜਾਬ ਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਗੀ ਲੋਹਾ, ਕੱਚਾ ਲੋਹਾ, ਸਟੀਮ ਕੋਇਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਨਅਤੀ ਕੋਟੇ ਦੀ ਬਲੈਕ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬੇਨਾਮ ਸਮਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਕੇ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਦੇਗੀ ਲੋਹਾ, ਕੱਚਾ ਲੋਹਾ, ਕੋਲ ਸਟੀਮ ਤੇ ਹੋਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੋਟਾ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਦੀ ਹਰ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਬਟਾਲਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਹੋਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫੈਕਟ ਪ੍ਰਾਇਟਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਕੋਇਲਾ, ਸਟੀਲ, ਕੱਚਾ ਲੋਹਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਗੀ ਲੋਹਾ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਟਾਲਾ ਤੇ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਇ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਵਲਾਇੰਗ ਸੁਕੈਡ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ — ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਵਿਚ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੋਂ ਗੋਵਾਲ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕੌਮ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਲੋਂ ਗੋਵਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ।

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕੋਨੇਡਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦੇ ਰਾਹ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਪੁਜੇ ਗੇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਲ ਨੇ ਸੰਤ ਲੋਂ ਗੋਵਾਲ ਜੀ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਤ ਲੋਂ ਗੋਵਾਲ ਵਾਂਗ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬਣਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮੁੜ ਮੁੜ ਗੁਰਮਤ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੁੱਚਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ।

ਸ: ਭੁੰਗਰਾਨੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਲੋਂ ਗੋਵਾਲ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਆਗੂ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਰਮ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਉਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਸੰਤ ਲੋਂ ਗੋਵਾਲ ਦੇ ਦਿਤੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮੁਮਕਿਨ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸ਼ੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜੇ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖੀ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਖਤਮ ਹ ਹੋਇਆ।

ਸ਼ਿੰਗਲ ਮਿੱਲ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ

ਵਾਨੂਕ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿੰਗਲ ਮਿੱਲ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ :

1. ਕਿਊਬਰਮੈਨ
 2. ਮਿੱਲ ਰਾਈਟ - ਸਾਅ ਫਾਈਲਰ
 3. ਸੈਂਟੀਅਰ
 4. ਸ਼ਿੰਗਲ ਸ਼ੇਕਾਂ ਦੇ ਪੈਕਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
- ਤਜਰਬੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਫੋਨ ਕਰੋ :
SAM SIDHU
CAPITAL CEDAR LTD.
462-8253

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

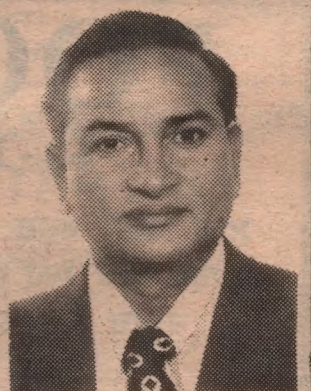
PH. 430-4233

- I. C. B. C. JOB
- FREE ESTIMATES
- FREE COURTESY CAR
- RUST REPAIRS
- FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK



15 Years Experienced People

YOU NEVER KNOW VISIT OR CALL
UNLESS YOU TRY



MR. GURU

ਕਲਾ ਦਰਸ਼ਣ

ਹਰੇਕ ਰੋਲ ਦਾ ਧਨੀ — ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਰੋਲ ਦੀ ਚੋਣ ਵੇਲੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਵਾਉਂਦਾ। ਜਿੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਏਨੇ ਜੋਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਨਾਪਸੰਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਉਪਰ ਨੋਸ਼ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਵੇਨ-ਸੁਵੇਨੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਰੋਲ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ : ਸੂਖਮ-ਭਾਵੀ ਪਤੀ ਦਾ ਰੋਲ, ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਹੀਰੋ, ਖੁੱਖਰ ਖਲਨਾਇਕ, ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ, ਹਸਾਉਣਾ ਪਾਤਰ, ਅੱਖੜ ਕੈਦੀ।

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਦਾ ਇਮੇਜ ਹੁਣ ਖਲਨਾਇਕ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਖਲਨਾਇਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਤਾਂ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਖਲਨਾਇਕੀ ਦੇ ਰੋਲ ਵਾਲੀਆਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹੋੜ ਲਗ ਗਈ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ "ਏਕ ਵਾਰ ਫਿਰ" ਫਿਲਮ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾਇਕ ਖਲਨਾਇਕ ਸੀ। ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਤ ਦੀ 'ਆਵਾਜ਼' ਵਿਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਨਾਲ ਭਿੜਿਆ ਅਤੇ "ਏਤਬਾਰ" ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਰਾਜ ਬੱਬਰ ਨਾਲ ਬਣਿਆ। "ਲਾਵਾਰਿਸ਼" ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਰੋਲਾਂ ਤੋਂ ਹਟਵਾ ਰੋਲ ਕੀਤਾ। ਫਿਲਮ "ਘੁੰਗਰੂ" ਵਿਚਲਾਂ ਸੁਰੇਸ਼ ਦਾ ਰੋਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। 'ਸੁਰਖੀਆਂ' ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਜੱਡ ਪਾਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੁਨਮੁਨ ਸੇਨ ਨਾਲ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਨਾਚ ਵੀ ਨੱਚਿਆ।

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਬੀ. ਕਾਮਰਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾਟਕ ਖੇਡੇ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿ ਭਰਵੀਂ ਡੀਲਡੋਲ ਵਾਲੇ ਤੇ ਕੱਦਾਵਰ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤੇ ਨਾਟਕਾਂ 'ਚ ਤੀਵੀਂ ਦਾ ਰੋਲ ਕੀਤਾ।

ਇਕ ਵਾਰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ 'ਚ 'ਮਿਲਨ' ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਨੂਤਨ ਅਤੇ ਸੁਨੀਤ ਦੱਤ ਨੂੰ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਉਥੇ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਫਿਲਮੀ ਚਿਹਰੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਤੱਕਿਆ। ਉਹਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਖੁਤਖੁਤੀ ਹੋਈ। "ਮਿਲਨ" ਦੇ ਭੀੜ ਜਿਹੇ ਵਾਲੇ ਇਕ ਸੀਨ 'ਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਵੀ ਫਸ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਫਿਲਮ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਦੇਖ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਕੰਘੀ ਨਾਲ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਟਾਈਲ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਾ ... ਤੇ ਫਿਰ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਆ ਉਤਰਿਆ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾਉਣ।

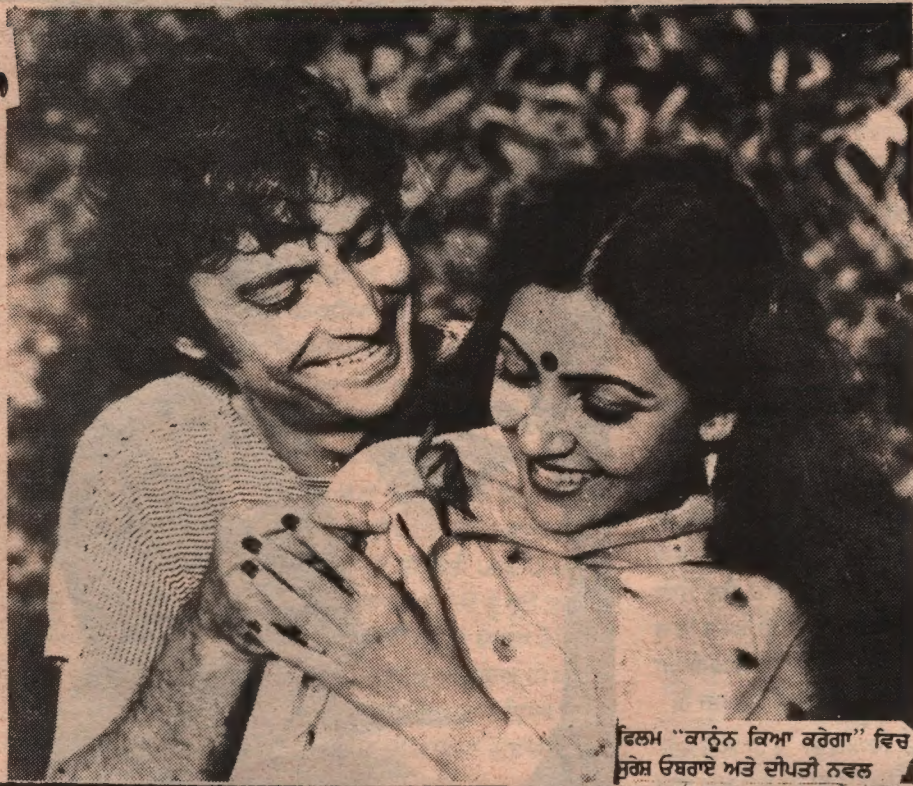
ਐਕਟਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਮਾਡਲਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਚਾਰ ਮੀਨਾਰ ਸਿਗਰਟ, ਲਾਈਫ ਬੁਆਏ ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਪਾਮ ਆਇਲ ਆਦਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਉਹਦੇ ਚਿਹਰੇ ਮੁਹਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਉਹਨੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਜੋੜੇ ਘੁਸਾਰੇ ਪਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਨਹੁੰ ਨਾ ਅੜੇ। ਓਬਰਾਏ ਦੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਸਮਝੋ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਸ਼ਬਾਨਾ ਆਜ਼ਮੀ ਨੇ ਪਰੇਰ ਕੇ ਪੁਨਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ 'ਚ ਭੇਜਿਆ। ਪੂਨੇ ਤੋਂ ਡਿਪਲੋਮੇ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਿਆ ਕੇ ਜਦ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਬੰਬਈ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਜਾਪਿਆ ਅੰਬਰ ਦੇ ਸਿਤਾਰੇ ਉਹਦੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਝੁਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਇਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਿਲਮਾਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ "ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ" 'ਚ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਲਾਹਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਵੀਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਫਿਲਮ "ਬੇ-ਪਨਾਹ" ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਮਿੱਠਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਦੀ ਗੱਡੀ ਵਾਹਵਾ ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ, ਰਿੜ੍ਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸਗੋਂ ਦੌੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਐਕਟਰ ਘੋੜੇ ਹਨ — ਮਿਠੂਨ

ਮਿਠੂਨ ਚਰਕਵਰਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟਰ ਤਾਂ ਘੋੜੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਘੋੜ-ਸਵਾਰ ਹਨ। ਹਰ ਘੋੜੇ ਉਪਰ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਦਾਅ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਵਧੀਆ ਘੋੜਾ ਵੀ ਬੇਕਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਮਿਠੂਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੌੜਨ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਐਕਟਿੰਗ ਉਹਦੇ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ। "ਜੇ ਮੇਰਾ ਸਵਾਰ (ਡਾਇਰੈਕਟਰ) ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਜਾਣਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ।"



ਫਿਲਮ "ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ" ਵਿਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਓਬਰਾਏ ਅਤੇ ਦੀਪਤੀ ਨਵਲ



ਮਿਠੂਨ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਾਧੂ ਜਿਹਾ ਕਲਾਕਾਰ ਜਾਂ ਫੋਲੋ ਆਰਟਿਸਟ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ "ਪਿਆਰ ਖੁਕਤਾ ਨਹੀਂ" ਨਾਲ ਉਹ ਏਕਲਾਸ ਦਾ ਐਕਟਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। "ਗੁਲਾਮੀ" ਮਲਟੀਸਟਾਰ ਫਿਲਮ 'ਚ ਧਰਮਿੰਦਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰੋਲ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਠੂਨ ਹੀ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਤਕੀਆ ਕਲਾਮ "ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ" ਪਾਪੂਲਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮਿਠੂਨ ਚਰਕਵਰਤੀ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਏਨ੍ਹਾਂ ਰੁਝੇਵਾਂ ਹੋ ਕਿ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਸਾਈਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਉਹਦੀ "ਡੇਟਸ" ਲੈਣ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਦੁੰਮ-ਛੱਲਾ

ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਇਕ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ "ਪੁੱਤ ਜੱਟਾਂ ਦੇ" ਚਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੋ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਦੇ "ਐਵੇਂ ਵਕਤ ਟਪਾਉਣ" ਲਈ ਇਹ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਆਲਾਗ ਦੀ ਮਸੀਂ ਅੱਧ-ਪਚੱਧ ਸਮਝ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਕ ਸੀਨ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਹੀਰੋ ਨੇ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਗੀਰੇਇਨ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਛੇੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜੁੱਤੀ ਲਾਹ ਕੇ ਕਿਹਾ "ਅਹਿ ਮੇਰੀ ਜੁੱਤੀ ਦੌਰਦੀ ਏ, ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਧੜੀ ਛੱਲੇ ਪੈਂਦੇ ਆ।"

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 19 ਤੇ)

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ

* ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿਚ ਬੜਾ ਜਿਹਾ ਨਮਕ ਪਾ ਕੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਚਮੜੀ ਮੁਲਾਇਮ ਤੇ ਨਿੱਖਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

* ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਦਹੀਂ ਦੇਰ ਨਾਲ ਜੰਮਦੀ ਹੈ। ਬਰਤਨ ਨੂੰ ਢੱਕ ਕੇ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਰਖਣ ਨਾਲ ਦਹੀਂ ਛੱਤੀ ਜੰਮ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

* ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਹੱਥਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਿਰਕਾ ਲਗਾਉਣ ਤੇ ਹੱਥ ਫੱਟਦੇ ਨਹੀਂ।

* ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਧੱਬੇ ਅਤੇ ਛਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਗਾ ਲਵੋ। ਇਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਧੋ ਲਵੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦਾਗ ਅਤੇ ਛਾਈਆਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

* ਮੂੰਹ ਦੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕ ਹਵਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗਲੈਸਰੀਨ ਦੀ ਹਲਕੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰੋ।

* ਬੇਸਟ, ਹਲਦੀ, ਨਾਰੰਗੀ ਦਾ ਪੀਸਿਆ ਛਿਲਕਾ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਚਿਹਰਾ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਚਿਹਰਾ ਸੁੰਦਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਫਟੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਆਮ ਕਰਕੇ ਡੋਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਟੇ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਅਲੱਗ ਕਰ ਲਵੋ, ਇਸ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਵਾਲ ਧੋਣ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਕੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਾਲ ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਇਮ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

* ਇਕ ਚੁਟਕੀ ਨਮਕ ਜਲੋਂ ਹੋਏ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿਓ, ਖਰਾਬ ਸਵਾਦ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

* ਕੰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਸਣ ਅਤੇ ਪਿਆਜ਼ (ਗਠੇ) ਦਾ ਰੱਸ ਕੰਨ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿਓ।

* ਫੱਬੇ ਉੱਤੇ ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਗਲੈਸਰੀਨ ਲਗਾ ਕੇ ਰਗੜਣ ਨਾਲ ਰੇਡਰਿਜਰੇਟਰ ਵਿਚ ਲਗੇ ਧੱਬੇ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

* ਦਾਣੇ ਅਤੇ ਦਾਗ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਸ਼ਹਿਦ ਵਿਚ ਮਲਾਈ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਗਾ ਲਵੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ

FOGG MOTORS

60-10th Street, New Westminster

ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਪਿੱਕ ਅਪ ਤੇ ਵੇਨਾਂ ਬੜੀ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਚੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਤੇ ਪਿੱਕ ਅਪ(ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ) ਖ਼ਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ

ਦੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੇਲਜਮੈਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। GMC Chrysler ਜਾਂ Ford ਦੀ ਕਾਰ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਵੇਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਾਂ ਸਸਤੇ ਰੇਟ ਤੇ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਐਤਵਾਰ 11 ਵਜੇ

ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ

4 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

Sukhjinder Bath (Sukhi)
Bus: 522-2821 Res: 594-7712



ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸ: ਵਲੋਂ S.C.O.P.E. ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਭੋਜ

ਇਕ ਸਫਲਤਾ ਭਰੀ ਸ਼ਾਮ ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪਰੋਗਰਾਮ

ਸਰੀ — ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਤਰ ਪਰੇਰਕ ਵਲੋਂ — 27 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਈ: ਇ: ਵ: ਐਸ: ਵਲੋਂ ਸਕੋਪ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੀਤਾ ਇਹ ਇਕੱਠ ਇਕ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਸੀ। ਇਸ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਗੋਰੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਹਿ ਲਵੇ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਪਰੋਗਰਾਮ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਅਤੇ ਕਲਚਰਲ ਪਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਗਿਣਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀ।

ਪਰੋਗਰਾਮ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਹਾਲ ਖੁਲਿਆ ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਹੀ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਕ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਪੌਣੇ ਛੇ ਵਜੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਬੜਾ ਹੀ ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਲਗੇ ਟੇਬਲਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਉਠੇ ਅਤੇ ਆਪ ਖਾਣਾ ਪਾਇਆ ਜੋ ਕਿ ਸਟੇਜ ਦੇ ਕੋਲ ਸਜਾ ਕੇ ਟੇਬਲਾਂ ਉਤੇ ਵੱਡੇ ਵਰਤਨਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖਾਣਾ ਬੜਾ ਹੀ ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ ਸੀ ਅਸੀਂ ਵੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਾਣੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹਿਕ ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਚੱਖ ਕੇ ਵੇਖਾਂ ਸੋ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪਲੇਟ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਖਾਧੀਆਂ। ਬੜਾ ਹੀ ਮਜ਼ਾ ਆਇਆ। ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੋਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਬੜਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਅਤੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਦੋਨਾਂ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰਾਂ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ (ਹਰਮਿੰਦਰ ਸੰਘੜਾ ਅਤੇ ਡੋਨਾਲਡਾ) ਨੇ ਸਰੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹੋਏ ਸਕੋਪ ਦੇ ਅ ਆਲਡਰਮੈਨਿਕ ਤੁ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਸਤਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਮਨਮੋਹਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਇਕ ਟੇਬਲ ਉਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਾਂਗ ਸਜਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਵਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

ਸਟੀਵ ਗਿਡੋਰਾ ਅਤੇ ਟੋਰੀ ਲਾਰੈਂਸ ਜੋ ਕਿ ਸਕੋਪ ਦੇ ਆਲਡਰਮੈਨਿਕ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਹਨ ਨੇ ਸਕੋਪ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਾਰੇ ਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਈ: ਇ: ਵ: ਐਸ: ਦਾ ਇਸ ਪਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਈ: ਇ: ਵ: ਐਸ: ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੰਘਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕੋਪ ਦੀ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਥੀ. ਸੀ. ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਚਰਨ ਪਾਲ ਗਿੱਲ ਦਾ ਸਕੋਪ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭਰਿਆ ਸੁਨੇਹਾ ਸਟੀਵ ਗਿਡੋਰਾ ਨੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ।

(ਪੰਨਾ 18 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਦੋਹਾਂ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ। ਇਕ ਨੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ “ਅਰੇ ਭਈ ਯੇ ਧੜੀ ਫੋਲੇ ਕਿਆ ਹੋਤੇ ਹੈ?”

ਦੂਜੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ “ਯੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ। ਤੀਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫੋਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈ: ਕਾਬਲੀ ਫੋਲੇ, ਕਾਲੇ ਫੋਲੇ ਅਤੇ ਧੜੀ ਫੋਲੇ।”



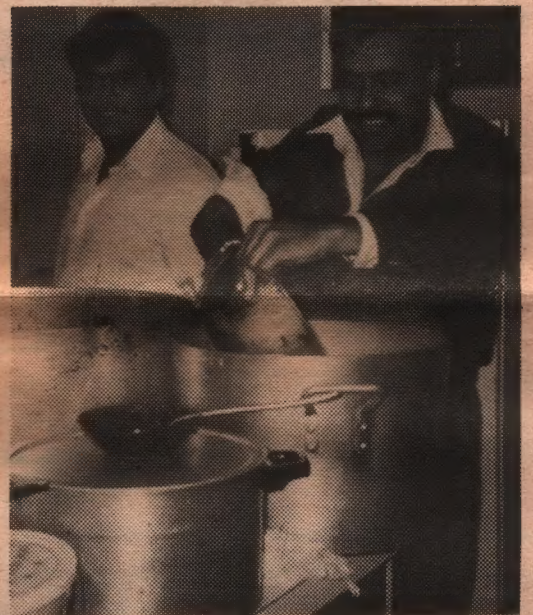
ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਆਈ ਵਾਰੀ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪਰੋਗਰਾਮ ਦੀ। ਦੋਵਿੰਦਰ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗਰੁਪ ਨੇ ਗਜ਼ਲਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਕਲ ਸੁਰਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਲਈ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸਾਂਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਵੀ ਚੁਪ ਚਾਪ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਜਰਨੈਲ ਲੋਲ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਯੁਵਕ ਗੀਤਕਾਰ ਹਨ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗੀਤ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲਾਂ ਬੜੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਗਾਈਆਂ। ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਆਈ ਲ ‘ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ’ ਦੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਕਬਾਲ ਸੂਮਲ ਹੋਰਾਂ ਬੜਾ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਮਾਸਟਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੀਤ “ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ” ਗਾਇਆ, ਇਹ ਗੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸੂਮਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕ ‘ਖੱਟਣ ਗਏ ਪ੍ਰਦੇਸ’ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗੀਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਉਪਲ ਨੇ ਬੜਾ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਨਾਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਇਕ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮੀ ਗੀਤ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ‘ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ’ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਚ ਭੰਗੜਾ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਫਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਬਹੁਤ ਸਲਾਹਿਆ।

ਇਹ ਸ਼ਾਮ ਬਹੁਤੇ ਆਏ ਗੋਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਕਲਚਰ ਨਾਲ ਇਕ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਮਾਣਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੀ। ਅਸੀਂ ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਰਬ-ਪੱਛਮ ਸੁਮੇਲ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਅਤੇ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਤਾ।

ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭੰਗੜਾ ਟੀਮ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼



ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ
ਜੋਸ਼ੀਨ ਸਕੋਪ ਦੇ ਸਟੀਰਿੰਗ
ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਕਬਾਲ
ਕਾਹਲੋਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ
ਕਰਦੇ ਹੋਏ।



ਬਲਬੀਰ ਜੋਹਲ ਤੇ ਤਰਸੇਮ ਸਹੋਤਾ

FIDELTY REALTY LTD.

5316 Victoria Drive
Vancouver, B.C.

BUYING & SELLING

Always Remember

Ph. 324-3888

HARPAL S. TOOR

Member Medallion Club

R.E. Board of Greater Vancouver

437-3350

ਸਕੋਪ ਦੇ ਵਲੰਟੀ-
ਅਰ ਕੰਮ ਲਈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੋਨ ਤੇ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

588-9658

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ SUBSCRIPTION FORM

To

The Canada Darpan
P.O.Box. 67344, STN. 'O'
VANCOUVER, B.C.
CANADA V5W 3T1

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :
Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]



Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ
ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ
ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.



ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ

6556-6560 Main Street at 49th Avenue, Vanoucver, B.C.

Phone (604) 321-1414 or 874-5722

ਦੀਵਾਲੀ 12 ਨਵੰਬਰ ਦਿਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੀ ਹੈ

ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਮਠਿਆਈਆਂ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਸਜੇਗਾ।
ਅਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਧੜਾ
ਧੜ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਤੇ
ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਵੀ
ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਦਿਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ

ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ
ਦਰਪਣ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ
ਦੀਵਾਲੀ ਅੰਕ 'ਚ ਪੜ੍ਹੋ

ਨਰੇਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ ਐਂਡ ਬਰਦਰਜ਼

